

BALA DE LECTURA

Lucafařul

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Săptăminal editat de Uniunea Scriitorilor din Republica Socialistă România

SPIRITUL CONGRESULUI AL IX-LEA

S e vor împlini, în aceste zile de miez de vară, douăzeci și trei de ani de la evenimentul crucial care a fost Congresul al IX-lea al partidului, evenimentul inaugural în decizia patriei și ale poporului românesc de atunci pe traiectoria unei epoci de vaste și glorioase împliniri. Cultura, literatura și arta au intrat, ca toate domeniile de activitate, în zona de preocupări ale întregii societăți și s-au constituit în necontenite orizonturi de referință ale gândirii creatoare, ale spiritului creator. Unul dintre cele mai recente argumente confirmă aceasta: într-un sens cu deosebire ascendent, Marea Festival Național al Muncii și creației „Cintarea României”, manifestare pe cât de importantă, pe atât de amplă și definitivă prin semnificațiile ei de natură moral-politică și socială, a primit o nouă și revelatoare subliniere de ordin material și spiritual în măsură să explice o experiență nu numai prodigioasă și edificatoare până acum ci și o perspectivă care poate consacra o nouă stare de emulație și un nou climat de efervescență în ceea ce privește fenomenul cultural-artistic contemporan, condiția culturii și artei în societate. La propunerea tovarășului Nicolae Ceaușescu, Comitetul Politic Executiv al partidului a aprobat construirea în București a Centrului Național de Cultură „Cintarea României” și transformarea caselor de cultură și cluburilor muncitorești, precum și a cîmînurilor culturale în centre ale „Cintării României”. Se află în această propunere a secretarului general al partidului o explicație care are temeiul însuși al rolului și misiunii înal-educative care cultura și arta, într-o accepție largă a spiritului creator, sint chemate să îndeplinească, pentru formarea unui om nou, a unei generații noi, a unei societăți înaintate, în acord cu sensul de durată și după criterii profunde umaniste pe care le reclamă spiritul noi epoci. Dar se află și reprezentarea ideii de instituție culturală, tot așa cum, într-o viziune care sintetizează demersuri vaste ale construcției economice și sociale, se află în această propunere și o stăruință care ne evocă încă o dată o aplicare și un reflex al culturii de un firesc cu totul și cu totul special; Festivalul Național „Cintarea României” s-a născut

Lucafařul

Continuare în pag. a 7-a

Seceria - fotografie de Paul Agarici

TINAR IN AGORA

Vederea Patriei

V edem patria, cu toată ființa, lumea ideilor înfringându-și rădăcinile în noi. O vedem și ne bucurăm că-n ea poezia-ritmă desprinde se-nlanțuie și derulează istorie, cea mai plină de triumfuri istorice. Măsim învenind modelul conștiinței de sine al tinărului poet și împingându-l cu sprijin, garofle și ancore și-o nouă memorie. Și tot ce atingem se prefăc-nă curm, cămășă roșie a cerului, adică soarele, se prefăc-nă litera O, și patria sub curburea — o anunțare a marii și singurei clipe de identitate a drumului cu el însuși. Și fiecare palmă de pământ și se pare o variantă a sinelui, și sub fiecare palmă de pământ a căzut un luptător, a căzut cu sursul pe buze, în numele libertății sale și al patriei sale nemuritoare. Și tot ce-nținim ne sare în față numărându-ne anii de încălțură și pe cei împrăștiți dăruții subiri. Și-n tot ce vedem nispe ochi oghează mereu ca li-niștea, apa, lumina să fie pururea netulburate. Ce trebuie să înțelegem din curgerea izvoarelor către mare am înțeles. Ce trebuie să înțelegem din năzuința muntelui de-a atinge astrele am înțeles. Ce trebuie să înțelegem din descrierea conștiinței de sine sub chipul lucrurilor am înțeles. Dar tragerea pe roată a lui Horea, Cloșca și Crișan, ori țărana Capului Vlădimiresc, ca pe-un mugure, au fost necesare, cum într-un August Fierbinte Eroii au hotărât să deschidă poarta spre ideal. Acest sfârșit de vară, precesitor al Binelui, să nu-l asemănăm cu-o oglindă, să-l lăsam în dreptul său la glorie.

Și-n tot ce vedem moloare puternice împri-micarea lor întregului timp, seminte pure, neatinse nici măcar de zăi, ci poate, involuntar, de priverile prunilor, se pregătesc de înfrinț, formule aproape secrete, oricum greu descifrabile, dind materiei tipare stabile, se mențin mereu în real, precum simburile-n fruct. Iar vederea patriei, cu toată ființa, înseamnă filtrarea fenomenelor, căci „legea e prezența în fenomen, dar nu este înțelegerea prezența a fenomenului”. Și-n tot ce vedem se cristalizează de milenii coloane brâncușiene. Prin simplă cădere a gândului și a ochiului izbucnesc ne-

Ion Popescu

Continuare în pag. a 6-a

Sărbătorile limbii române

C u editia din anul acesta, a-XXXI-a, Concursul Național de Limba și Literatură Română „Mihai Eminescu” intră, îndreptățește speranțe, în cel de al patrulea deceniu de existență. El continuă la sfârșitul acestui veac o nobilă idee care s-a născut, cum se știe, cu peste o sută de ani în urmă, când Societatea Literară „România Jună” din Viena, condusă de foarte tineri pe atunci Mihai Eminescu și Ioan Slădeci, chema la Putna (1871) pe toți reprezentanții studenției române din patrie și de pe meleaguri străine pentru a evoca, în suflul de un nemărginit entuziasm, figura lui Ștefan cel Mare, devenită simbol al apărării suveranității Țării Moldovei.

De data aceasta, „flacăra olimpică” din Botoșani lui Mihai Eminescu a luat drumul Transilvaniei ca să-și înalte nestinsă-i lumină în orașele Alba Iulia și Blaj, foarte inspirat alese ca gazde ale ediției recent încheiate.

Alba Iulia, cetatea sfântă în care, cu veacuri în urmă, Mihai Viteazul intra triumfal purtând primul standard al înfrăirii noastre, Alba Iulia, locul martiriului lui Horia și Cloșca, Alba Iulia, peste care, prin noiri diafanți plutește aievea, uneori, cu brațul întins spre satele din Munții Apuseni, fantoma lui Avram Iancu, legendarul erou al moșilor dar și al unciului roman al lui Eminescu „Genu Pustiu”, Alba Iulia, orașul sacru în care s-a săvârșit Marea Unire a tuturor românilor, la 1 Decembrie 1918, Alba Iulia în vecinătatea căreia se află stula natală, Lancrăm, și mormintul lui Lucian Blaga, așadar Alba Iulia, leaodan sacru de istorie și cultură românească, a devenit, dimpreună cu Blajul, oraș cu un trecut îndreptat de glorie, gazdă a acestui tradițional concurs care, coincidentă fericită, se constituie și drept anaprimirea a sărbătoririi celor 140 de ani de la mișcarea revolu-

Anghel Gădea

Continuare în pag. a 6-a

În pagina a 3-a:

GINDIND LA CĂRȚILE ACESTUI TIMP

- Semnează: • Violeta Zamfirescu • Vasile Brebreanu • Pop Simion • Dan Tărbălă
- Mircea Valda • Ion Marin Almajan

M. Ungheanu

Continuare în pag. a 7-a

CONTEMPORANII NOSTRI

Edgar Papu și ideea de stil

I deea de stil are o altă de majoră însemnătate, înțelnică unghi de abordare a fenomenelor culturale n-ar putea-o exclude. Stilul este legea fundamentală a faptelor culturale. Ca orice idee și aceasta are momentele ei de evoluție și regimurile sale de funcționare. Lucian Blaga atrăsese atenția că o idee, aceeași, trece prin mai multe funcțiuni (regimuri de funcționare) și uneori o mutație funcțională se arată mai importantă decât o modificare în conținutul ideii. Căzul ideii platoniciene este lămuritor: Platon, Plotin, Schopenhauer. Această idee sub trei „funcțiuni” distincte și ireductibile. Ideea de stil va fi cunoscută și asemenea mutații. Cărtile lui Edgar Papu consacrate teoriei stilurilor ne oferă proba unei asemenea „mutații funcționale” pe care a cunoscut-o ideea de stil în cultura europeană. Două asemenea schimbări de funcțiune a cunoscut această idee, la un interval extrem de scurt, în cadrul culturii române. Prin teoria matricilor stilistice a lui L. Blaga întâi, și prin ontologia stilurilor a lui Edgar Papu. Cum teoria lui L. Blaga este binecunoscută cititorului român ne vom referi numai la noutatea teoriei profesorului E. Papu. Într-una din cărțile sale recente, „Apollo sau ontologia clasicismului”, Edgar Papu „fixează” trăsăturile clasicismului într-o abordare pe care o numește „ontologie a clasicismului”. În cadrul unei asemenea ontologii, istoria culturilor ni se înfățișează ca un proces creator, guvernat de legi stilistice, diferite de legile care guvernează „existența întru conservare” a ființei umane. Ne aflăm, așadar, pe o platformă comună, în care recunoaștem înțelegerea dintre L. Blaga și E. Papu. Și unul și altul tălmăcesc omul prin ideea destinului său creator. Amindoi caută

legile specifice care guvernează modulurile de existență creatoare. Prin manifestările ei creatoare o societate este supusă legilor stilistice. „Voința de stil” a societăților, ne spune prof. E. Papu, se manifestă fie ca „formă deschisă” (baroc, romantism, manierism etc) fie ca „formă închisă” (clasicism). Fixarea trăsăturilor acestor „moduri de existență” guvernate de „voință stilistică” ține de ontologia stilurilor (dintre toate viețuitoarele numai omul pare a fi înzestrat cu voință stilistică). Pornind intru configurarea unei asemenea ontologii, E. Papu descoperă, de pildă, în cazul clasicismului, o formă ideal-tipică și-lă denumirea de „clasicism absolut”. Regimurile istorice ale clasicismului vor determina abateri în raport cu tiparul ideal de existență clasicistă și, astfel, clasicismul nu va mai fi absolut, ci relativ. În general, precizează E. Papu, clasicismul poartărele moderne, spre deosebire de cel grecesc, se prezintă relativ. Înțelegerea istorică ale clasicismului vor determina abateri în raport cu tiparul ideal de existență clasicistă și, astfel, clasicismul nu va mai fi absolut, ci relativ. În general, precizează E. Papu, clasicismul poartărele moderne, spre deosebire de cel grecesc, se prezintă relativ. Înțelegerea istorică ale clasicismului vor determina abateri în raport cu tiparul ideal de existență clasicistă și, astfel, clasicismul nu va mai fi absolut, ci relativ. În general, precizează E. Papu, clasicismul poartărele moderne, spre deosebire de cel grecesc, se prezintă relativ. Înțelegerea istorică ale clasicismului vor determina abateri în raport cu tiparul ideal de existență clasicistă și, astfel, clasicismul nu va mai fi absolut, ci relativ. În general, precizează E. Papu, clasicismul poartărele moderne, spre deosebire de cel grecesc, se prezintă relativ. Înțelegerea istorică ale clasicismului vor determina abateri în raport cu tiparul ideal de existență clasicistă și, astfel, clasicismul nu va mai fi absolut, ci relativ. În general, precizează E. Papu, clasicismul poartărele moderne, spre deosebire de cel grecesc, se prezintă relativ. Înțelegerea istorică ale clasicismului vor determina abateri în raport cu tiparul ideal de existență clasicistă și, astfel, clasicismul nu va mai fi absolut, ci relativ. În general, precizează E. Papu, clasicismul poartărele moderne, spre deosebire de cel grecesc, se prezintă relativ. Înțelegerea istorică ale clasicismului vor determina abateri în raport cu tiparul ideal de existență clasicistă și, astfel, clasicismul nu va mai fi absolut, ci relativ. În general, precizează E. Papu, clasicismul poartărele moderne, spre deosebire de cel grecesc, se prezintă relativ. Înțelegerea istorică ale clasicismului vor determina abateri în raport cu tiparul ideal de existență clasicistă și, astfel, clasicismul nu va mai fi absolut, ci relativ. În general, precizează E. Papu, clasicismul poartărele moderne, spre deosebire de cel grecesc, se prezintă relativ. Înțelegerea istorică ale clasicismului vor determina abateri în raport cu tiparul ideal de existență clasicistă și, astfel, clasicismul nu va mai fi absolut, ci relativ. În general, precizează E. Papu, clasicismul poartărele moderne, spre deosebire de cel grecesc, se prezintă relativ. Înțelegerea istorică ale clasicismului vor determina abateri în raport cu tiparul ideal de existență clasicistă și, astfel, clasicismul nu va mai fi absolut, ci relativ. În general, precizează E. Papu, clasicismul poartărele moderne, spre deosebire de cel grecesc, se prezintă relativ. Înțelegerea istorică ale clasicismului vor determina abateri în raport cu tiparul ideal de existență clasicistă și, astfel, clasicismul nu va mai fi absolut, ci relativ. În general, precizează E. Papu, clasicismul poartărele moderne, spre deosebire de cel grecesc, se prezintă relativ. Înțelegerea istorică ale clasicismului vor determina abateri în raport cu tiparul ideal de existență clasicistă și, astfel, clasicismul nu va mai fi absolut, ci relativ. În general, precizează E. Papu, clasicismul poartărele moderne, spre deosebire de cel grecesc, se prezintă relativ. Înțelegerea istorică ale clasicismului vor determina abateri în raport cu tiparul ideal de existență clasicistă și, astfel, clasicismul nu va mai fi absolut, ci relativ. În general, precizează E. Papu, clasicismul poartărele moderne, spre deosebire de cel grecesc, se prezintă relativ. Înțelegerea istorică ale clasicismului vor determina abateri în raport cu tiparul ideal de existență clasicistă și, astfel, clasicismul nu va mai fi absolut, ci relativ. În general, precizează E. Papu, clasicismul poartărele moderne, spre deosebire de cel grecesc, se prezintă relativ. Înțelegerea istorică ale clasicismului vor determina abateri în raport cu tiparul ideal de existență clasicistă și, astfel, clasicismul nu va mai fi absolut, ci relativ. În general, precizează E. Papu, clasicismul poartărele moderne, spre deosebire de cel grecesc, se prezintă relativ. Înțelegerea istorică ale clasicismului vor determina abateri în raport cu tiparul ideal de existență clasicistă și, astfel, clasicismul nu va mai fi absolut, ci relativ. În general, precizează E. Papu, clasicismul poartărele moderne, spre deosebire de cel grecesc, se prezintă relativ. Înțelegerea istorică ale clasicismului vor determina abateri în raport cu tiparul ideal de existență clasicistă și, astfel, clasicismul nu va mai fi absolut, ci relativ. În general, precizează E. Papu, clasicismul poartărele moderne, spre deosebire de cel grecesc, se prezintă relativ. Înțelegerea istorică ale clasicismului vor determina abateri în raport cu tiparul ideal de existență clasicistă și, astfel, clasicismul nu va mai fi absolut, ci relativ. În general, precizează E. Papu, clasicismul poartărele moderne, spre deosebire de cel grecesc, se prezintă relativ. Înțelegerea istorică ale clasicismului vor determina abateri în raport cu tiparul ideal de existență clasicistă și, astfel, clasicismul nu va mai fi absolut, ci relativ. În general, precizează E. Papu, clasicismul poartărele moderne, spre deosebire de cel grecesc, se prezintă relativ. Înțelegerea istorică ale clasicismului vor determina abateri în raport cu tiparul ideal de existență clasicistă și, astfel, clasicismul nu va mai fi absolut, ci relativ. În general, precizează E. Papu, clasicismul poartărele moderne, spre deosebire de cel grecesc, se prezintă relativ. Înțelegerea istorică ale clasicismului vor determina abateri în raport cu tiparul ideal de existență clasicistă și, astfel, clasicismul nu va mai fi absolut, ci relativ. În general, precizează E. Papu, clasicismul poartărele moderne, spre deosebire de cel grecesc, se prezintă relativ. Înțelegerea istorică ale clasicismului vor determina abateri în raport cu tiparul ideal de existență clasicistă și, astfel, clasicismul nu va mai fi absolut, ci relativ. În general, precizează E. Papu, clasicismul poartărele moderne, spre deosebire de cel grecesc, se prezintă relativ. Înțelegerea istorică ale clasicismului vor determina abateri în raport cu tiparul ideal de existență clasicistă și, astfel, clasicismul nu va mai fi absolut, ci relativ. În general, precizează E. Papu, clasicismul poartărele moderne, spre deosebire de cel grecesc, se prezintă relativ. Înțelegerea istorică ale clasicismului vor determina abateri în raport cu tiparul ideal de existență clasicistă și, astfel, clasicismul nu va mai fi absolut, ci relativ. În general, precizează E. Papu, clasicismul poartărele moderne, spre deosebire de cel grecesc, se prezintă relativ. Înțelegerea istorică ale clasicismului vor determina abateri în raport cu tiparul ideal de existență clasicistă și, astfel, clasicismul nu va mai fi absolut, ci relativ. În general, precizează E. Papu, clasicismul poartărele moderne, spre deosebire de cel grecesc, se prezintă relativ. Înțelegerea istorică ale clasicismului vor determina abateri în raport cu tiparul ideal de existență clasicistă și, astfel, clasicismul nu va mai fi absolut, ci relativ. În general, precizează E. Papu, clasicismul poartărele moderne, spre deosebire de cel grecesc, se prezintă relativ. Înțelegerea istorică ale clasicismului vor determina abateri în raport cu tiparul ideal de existență clasicistă și, astfel, clasicismul nu va mai fi absolut, ci relativ. În general, precizează E. Papu, clasicismul poartărele moderne, spre deosebire de cel grecesc, se prezintă relativ. Înțelegerea istorică ale clasicismului vor determina abateri în raport cu tiparul ideal de existență clasicistă și, astfel, clasicismul nu va mai fi absolut, ci relativ. În general, precizează E. Papu, clasicismul poartărele moderne, spre deosebire de cel grecesc, se prezintă relativ. Înțelegerea istorică ale clasicismului vor determina abateri în raport cu tiparul ideal de existență clasicistă și, astfel, clasicismul nu va mai fi absolut, ci relativ. În general, precizează E. Papu, clasicismul poartărele moderne, spre deosebire de cel grecesc, se prezintă relativ. Înțelegerea istorică ale clasicismului vor determina abateri în raport cu tiparul ideal de existență clasicistă și, astfel, clasicismul nu va mai fi absolut, ci relativ. În general, precizează E. Papu, clasicismul poartărele moderne, spre deosebire de cel grecesc, se prezintă relativ. Înțelegerea istorică ale clasicismului vor determina abateri în raport cu tiparul ideal de existență clasicistă și, astfel, clasicismul nu va mai fi absolut, ci relativ. În general, precizează E. Papu, clasicismul poartărele moderne, spre deosebire de cel grecesc, se prezintă relativ. Înțelegerea istorică ale clasicismului vor determina abateri în raport cu tiparul ideal de existență clasicistă și, astfel, clasicismul nu va mai fi absolut, ci relativ. În general, precizează E. Papu, clasicismul poartărele moderne, spre deosebire de cel grecesc, se prezintă relativ. Înțelegerea istorică ale clasicismului vor determina abateri în raport cu tiparul ideal de existență clasicistă și, astfel, clasicismul nu va mai fi absolut, ci relativ. În general, precizează E. Papu, clasicismul poartărele moderne, spre deosebire de cel grecesc, se prezintă relativ. Înțelegerea istorică ale clasicismului vor determina abateri în raport cu tiparul ideal de existență clasicistă și, astfel, clasicismul nu va mai fi absolut, ci relativ. În general, precizează E. Papu, clasicismul poartărele moderne, spre deosebire de cel grecesc, se prezintă relativ. Înțelegerea istorică ale clasicismului vor determina abateri în raport cu tiparul ideal de existență clasicistă și, astfel, clasicismul nu va mai fi absolut, ci relativ. În general, precizează E. Papu, clasicismul poartărele moderne, spre deosebire de cel grecesc, se prezintă relativ. Înțelegerea istorică ale clasicismului vor determina abateri în raport cu tiparul ideal de existență clasicistă și, astfel, clasicismul nu va mai fi absolut, ci relativ. În general, precizează E. Papu, clasicismul poartărele moderne, spre deosebire de cel grecesc, se prezintă relativ. Înțelegerea istorică ale clasicismului vor determina abateri în raport cu tiparul ideal de existență clasicistă și, astfel, clasicismul nu va mai fi absolut, ci relativ. În general, precizează E. Papu, clasicismul poartărele moderne, spre deosebire de cel grecesc, se prezintă relativ. Înțelegerea istorică ale clasicismului vor determina abateri în raport cu tiparul ideal de existență clasicistă și, astfel, clasicismul nu va mai fi absolut, ci relativ. În general, precizează E. Papu, clasicismul poartărele moderne, spre deosebire de cel grecesc, se prezintă relativ. Înțelegerea istorică ale clasicismului vor determina abateri în raport cu tiparul ideal de existență clasicistă și, astfel, clasicismul nu va mai fi absolut, ci relativ. În general, precizează E. Papu, clasicismul poartărele moderne, spre deosebire de cel grecesc, se prezintă relativ. Înțelegerea istorică ale clasicismului vor determina abateri în raport cu tiparul ideal de existență clasicistă și, astfel, clasicismul nu va mai fi absolut, ci relativ. În general, precizează E. Papu, clasicismul poartărele moderne, spre deosebire de cel grecesc, se prezintă relativ. Înțelegerea istorică ale clasicismului vor determina abateri în raport cu tiparul ideal de existență clasicistă și, astfel, clasicismul nu va mai fi absolut, ci relativ. În general, precizează E. Papu, clasicismul poartărele moderne, spre deosebire de cel grecesc, se prezintă relativ. Înțelegerea istorică ale clasicismului vor determina abateri în raport cu tiparul ideal de existență clasicistă și, astfel, clasicismul nu va mai fi absolut, ci relativ. În general, precizează E. Papu, clasicismul poartărele moderne, spre deosebire de cel grecesc, se prezintă relativ. Înțelegerea istorică ale clasicismului vor determina abateri în raport cu tiparul ideal de existență clasicistă și, astfel, clasicismul nu va mai fi absolut, ci relativ. În general, precizează E. Papu, clasicismul poartărele moderne, spre deosebire de cel grecesc, se prezintă relativ. Înțelegerea istorică ale clasicismului vor determina abateri în raport cu tiparul ideal de existență clasicistă și, astfel, clasicismul nu va mai fi absolut, ci relativ. În general, precizează E. Papu, clasicismul poartărele moderne, spre deosebire de cel grecesc, se prezintă relativ. Înțelegerea istorică ale clasicismului vor determina abateri în raport cu tiparul ideal de existență clasicistă și, astfel, clasicismul nu va mai fi absolut, ci relativ. În general, precizează E. Papu, clasicismul poartărele moderne, spre deosebire de cel grecesc, se prezintă relativ. Înțelegerea istorică ale clasicismului vor determina abateri în raport cu tiparul ideal de existență clasicistă și, astfel, clasicismul nu va mai fi absolut, ci relativ. În general, precizează E. Papu, clasicismul poartărele moderne, spre deosebire de cel grecesc, se prezintă relativ. Înțelegerea istorică ale clasicismului vor determina abateri în raport cu tiparul ideal de existență clasicistă și, astfel, clasicismul nu va mai fi absolut, ci relativ. În general, precizează E. Papu, clasicismul poartărele moderne, spre deosebire de cel grecesc, se prezintă relativ. Înțelegerea istorică ale clasicismului vor determina abateri în raport cu tiparul ideal de existență clasicistă și, astfel, clasicismul nu va mai fi absolut, ci relativ. În general, precizează E. Papu, clasicismul poartărele moderne, spre deosebire de cel grecesc, se prezintă relativ. Înțelegerea istorică ale clasicismului vor determina abateri în raport cu tiparul ideal de existență clasicistă și, astfel, clasicismul nu va mai fi absolut, ci relativ. În general, precizează E. Papu, clasicismul poartărele moderne, spre deosebire de cel grecesc, se prezintă relativ. Înțelegerea istorică ale clasicismului vor determina abateri în raport cu tiparul ideal de existență clasicistă și, astfel, clasicismul nu va mai fi absolut, ci relativ. În general, precizează E. Papu, clasicismul poartărele moderne, spre deosebire de cel grecesc, se prezintă relativ. Înțelegerea istorică ale clasicismului vor determina abateri în raport cu tiparul ideal de existență clasicistă și, astfel, clasicismul nu va mai fi absolut, ci relativ. În general, precizează E. Papu, clasicismul poartărele moderne, spre deosebire de cel grecesc, se prezintă relativ. Înțelegerea istorică ale clasicismului vor determina abateri în raport cu tiparul ideal de existență clasicistă și, astfel, clasicismul nu va mai fi absolut, ci relativ. În general, precizează E. Papu, clasicismul poartărele moderne, spre deosebire de cel grecesc, se prezintă relativ. Înțelegerea istorică ale clasicismului vor determina abateri în raport cu tiparul ideal de existență clasicistă și, astfel, clasicismul nu va mai fi absolut, ci relativ. În general, precizează E. Papu, clasicismul poartărele moderne, spre deosebire de cel grecesc, se prezintă relativ. Înțelegerea istorică ale clasicismului vor determina abateri în raport cu tiparul ideal de existență clasicistă și, astfel, clasicismul nu va mai fi absolut, ci relativ. În general, precizează E. Papu, clasicismul poartărele moderne, spre deosebire de cel grecesc, se prezintă relativ. Înțelegerea istorică ale clasicismului vor determina abateri în raport cu tiparul ideal de existență clasicistă și, astfel, clasicismul nu va mai fi absolut, ci relativ. În general, precizează E. Papu, clasicismul poartărele moderne, spre deosebire de cel grecesc, se prezintă relativ. Înțelegerea istorică ale clasicismului vor determina abateri în raport cu tiparul ideal de existență clasicistă și, astfel, clasicismul nu va mai fi absolut, ci relativ. În general, precizează E. Papu, clasicismul poartărele moderne, spre deosebire de cel grecesc, se prezintă relativ. Înțelegerea istorică ale clasicismului vor determina abateri în raport cu tiparul ideal de existență clasicistă și, astfel, clasicismul nu va mai fi absolut, ci relativ. În general, precizează E. Papu, clasicismul poartărele moderne, spre deosebire de cel grecesc, se prezintă relativ. Înțelegerea istorică ale clasicismului vor determina abateri în raport cu tiparul ideal de existență clasicistă și, astfel, clasicismul nu va mai fi absolut, ci relativ. În general, precizează E. Papu, clasicismul poartărele moderne, spre deosebire de cel grecesc, se prezintă relativ. Înțelegerea istorică ale clasicismului vor determina abateri în raport cu tiparul ideal de existență clasicistă și, astfel, clasicismul nu va mai fi absolut, ci relativ. În general, precizează E. Papu, clasicismul poartărele moderne, spre deosebire de cel grecesc, se prezintă relativ. Înțelegerea istorică ale clasicismului vor determina abateri în raport cu tiparul ideal de existență clasicistă și, astfel, clasicismul nu va mai fi absolut, ci relativ. În general, precizează E. Papu, clasicismul poartărele moderne, spre deosebire de cel grecesc, se prezintă relativ. Înțelegerea istorică ale clasicismului vor determina abateri în raport cu tiparul ideal de existență clasicistă și, astfel, clasicismul nu va mai fi absolut, ci relativ. În general, precizează E. Papu, clasicismul poartărele moderne, spre deosebire de cel grecesc, se prezintă relativ. Înțelegerea istorică ale clasicismului vor determina abateri în raport cu tiparul ideal de existență clasicistă și, astfel, clasicismul nu va mai fi absolut, ci relativ. În general, precizează E. Papu, clasicismul poartărele moderne, spre deosebire de cel grecesc, se prezintă relativ. Înțelegerea istorică ale clasicismului vor determina abateri în raport cu tiparul ideal de existență clasicistă și, astfel, clasicismul nu va mai fi absolut, ci relativ. În general, precizează E. Papu, clasicismul poartărele moderne, spre deosebire de cel grecesc, se prezintă relativ. Înțelegerea istorică ale clasicismului vor determina abateri în raport cu tiparul ideal de existență clasicistă și, astfel, clasicismul nu va mai fi absolut, ci relativ. În general, precizează E. Papu, clasicismul poartărele moderne, spre deosebire de cel grecesc, se prezintă relativ. Înțelegerea istorică ale clasicismului vor determina abateri în raport cu tiparul ideal de existență clasicistă și, astfel, clasicismul nu va mai fi absolut, ci relativ. În general, precizează E. Papu, clasicismul poartărele moderne, spre deosebire de cel grecesc, se prezintă relativ. Înțelegerea istorică ale clasicismului vor determina abateri în raport cu tiparul ideal de existență clasicistă și, astfel, clasicismul nu va mai fi absolut, ci relativ. În general, precizează E. Papu, clasicismul poartărele moderne, spre deosebire de cel grecesc, se prezintă relativ. Înțelegerea istorică ale clasicismului vor determina abateri în raport cu tiparul ideal de existență clasicistă și, astfel, clasicismul nu va mai fi absolut, ci relativ. În general, precizează E. Papu, clasicismul poartărele moderne, spre deosebire de cel grecesc, se prezintă relativ. Înțelegerea istorică ale clasicismului vor determina abateri în raport cu tiparul ideal de existență clasicistă și, astfel, clasicismul nu va mai fi absolut, ci relativ. În general, precizează E. Papu, clasicismul poartărele moderne, spre deosebire de cel grecesc, se prezintă relativ. Înțelegerea istorică ale clasicismului vor determina abateri în raport cu tiparul ideal de existență clasicistă și, astfel, clasicismul nu va mai fi absolut, ci relativ. În general, precizează E. Papu, clasicismul poartărele moderne, spre deosebire de cel grecesc, se prezintă relativ. Înțelegerea istorică ale clasicismului vor determina abateri în raport cu tiparul ideal de existență clasicistă și, astfel, clasicismul nu va mai fi absolut, ci relativ. În general, precizează E. Papu, clasicismul poartărele moderne, spre deosebire de cel grecesc, se prezintă relativ. Înțelegerea istorică ale clasicismului vor determina abateri în raport cu tiparul ideal de existență clasicistă și, astfel, clasicismul nu va mai fi absolut, ci relativ. În general, precizează E. Papu, clasicismul poartărele moderne, spre deosebire de cel grecesc, se prezintă relativ. Înțelegerea istorică ale clasicismului vor determina abateri în raport cu tiparul ideal de existență clasicistă și, astfel, clasicismul nu va mai fi absolut, ci relativ. În general, precizează E. Papu, clasicismul poartărele moderne, spre deosebire de cel grecesc, se prezintă relativ. Înțelegerea istorică ale clasicismului vor determina abateri în raport cu tiparul ideal de existență clasicistă și, astfel, clasicismul nu va mai fi absolut, ci relativ. În general, precizează E. Papu, clasicismul poartărele moderne, spre deosebire de cel grecesc, se prezintă relativ. Înțelegerea istorică ale clasicismului vor determina abateri în raport cu tiparul ideal de existență clasicistă și, astfel, clasicismul nu va mai fi absolut, ci relativ. În general, precizează E. Papu, clasicismul poartărele moderne, spre deosebire de cel grecesc, se prezintă relativ. Înțelegerea istorică ale clasicismului vor determina abateri în raport cu tiparul ideal de existență clasicistă și, astfel, clasicismul nu va mai fi absolut, ci relativ. În general, precizează E. Papu, clasicismul poartărele moderne, spre deosebire de cel grecesc, se prezintă relativ. Înțelegerea istorică ale clasicismului vor determina abateri în raport cu tiparul ideal de existență clasicistă și, astfel, clasicismul nu va mai fi absolut, ci relativ. În general, precizează E. Papu, clasicismul poartărele moderne, spre deosebire de cel grecesc, se prezintă relativ. Înțelegerea istorică ale clasicismului vor determina abateri în raport cu tiparul ideal de existență clasicistă și, astfel, clasicismul nu va mai fi absolut, ci relativ. În general, precizează E. Papu, clasicismul poartărele moderne, spre deosebire de cel grecesc, se prezintă relativ. Înțelegerea istorică ale clasicismului vor determina abateri în raport cu tiparul ideal de existență clasicistă și, astfel, clasicismul nu va mai fi absolut, ci relativ. În general, precizează E. Papu, clasicismul poartărele moderne, spre deosebire de cel grecesc, se prezintă relativ. Înțelegerea istorică ale clasicismului vor determina abateri în raport cu tiparul ideal de existență clasicistă și, astfel, clasicismul nu va mai fi absolut, ci relativ. În general, precizează E. Papu, clasicismul poartărele moderne, spre deosebire de cel grecesc, se prezintă relativ. Înțelegerea istorică ale clasicismului vor determina abateri în raport cu tiparul ideal de existență clasicistă și, astfel, clasicismul nu va mai fi absolut, ci relativ. În general, precizează E. Papu, clasicismul poartărele moderne, spre deosebire de cel grecesc, se prezintă relativ. Înțelegerea istorică ale clasicismului vor determina abateri în raport cu tiparul ideal de existență clasicistă și, astfel, clasicismul nu va mai fi absolut, ci relativ. În general, precizează E. Papu, clasicismul poartărele moderne, spre deosebire de cel grecesc, se prezintă relativ. Înțelegerea istorică ale clasicismului vor determina abateri în raport cu tiparul ideal de existență clasicistă și, astfel, clasicismul nu va mai fi absolut, ci relativ. În general, precizează E. Papu, clasicismul poartărele moderne, spre deosebire de cel grecesc, se prezintă relativ. Înțelegerea istorică ale clasicismului vor determina abateri în raport cu tiparul ideal de existență clasicistă și, astfel, clasicismul nu va mai fi absolut, ci relativ. În general, precizează E. Papu, clasicismul poartărele moderne, spre deosebire de cel grecesc, se prezintă relativ. Înțelegerea istorică ale clasicismului vor determina abateri în raport cu tiparul ideal de existență clasicistă și, astfel, clasicismul nu va mai fi absolut, ci relativ. În general, precizează E. Papu, clasicismul poartărele moderne, spre deosebire de cel grecesc, se prezintă relativ. Înțelegerea istorică ale clasicismului vor determina abateri în raport cu tiparul ideal de existență clasicistă și, astfel, clasicismul nu va mai fi absolut, ci relativ. În general, precizează E. Papu, clasicismul poartărele moderne, spre deosebire de cel grecesc, se prezintă relativ. Înțelegerea istorică ale clasicismului vor determina abateri în raport cu tiparul ideal de existență clasicistă și, astfel, clasicismul nu va mai fi absolut, ci relativ. În general, precizează E. Papu, clasicismul poartărele moderne, spre deosebire de cel grecesc, se prezintă relativ. Înțelegerea istorică ale clasicismului vor determina abateri în raport cu tiparul ideal de existență clasicistă și, astfel, clasicismul nu va mai fi absolut, ci relativ. În general, precizează E. Papu, clasicismul poartărele moderne, spre deosebire de cel grecesc, se prezintă relativ. Înțelegerea istorică ale clasicismului vor determina abateri în raport cu tiparul ideal de existență clasicistă și, astfel, clasicismul nu va mai fi absolut, ci relativ. În general, precizează E. Papu, clasicismul poartărele moderne, spre deosebire de cel grecesc, se prezintă relativ. Înțelegerea istorică ale clasicismului vor determina abateri în raport cu tiparul ideal de existență clasicistă și, astfel, clasicismul nu va mai fi absolut, ci relativ. În general, precizează E. Papu, clasicismul poartărele moderne, spre deosebire de cel grecesc, se prezintă relativ. Înțelegerea istorică ale clasicismului vor determina abateri în raport cu tiparul ideal de existență clasicistă și, astfel, clasicismul nu va mai fi absolut, ci relativ. În general, precizează E. Papu, clasicismul poartărele moderne, spre deosebire de cel grecesc, se prezintă relativ. Înțelegerea istorică ale clasicismului vor determina abateri în raport cu tiparul ideal de existență clasicistă și, astfel, clasicismul nu va mai fi absolut, ci relativ. În general, precizează E. Papu, clasicismul poartărele moderne, spre deosebire de cel grecesc, se prezintă relativ. Înțelegerea istorică ale clasicismului vor determina abateri în raport cu tiparul ideal de existență clasicistă și, astfel, clasicismul nu va mai fi absolut, ci relativ. În general, precizează E. Papu, clasicismul poartărele moderne, spre deosebire de cel grecesc, se prezintă relativ. Înțelegerea istorică ale clasicismului vor determina abateri în raport cu tiparul ideal de existență clasicistă și, astfel, clasicismul nu va mai fi absolut, ci relativ. În general, precizează E. Papu, clasicismul poartărele moderne, spre deosebire de cel grecesc, se prezintă relativ. Înțelegerea istorică ale clasicismului vor determina abateri în raport cu tiparul ideal de existență clasicistă și, astfel, clasicismul nu va mai fi absolut, ci relativ. În general, precizează E. Papu, clasicismul poartărele moderne, spre deosebire de cel grecesc, se prezintă relativ. Înțelegerea istorică ale clasicismului vor determina abateri în raport cu tiparul ideal de existență clasicistă și, astfel, clasicismul nu va mai fi absolut, ci relativ. În general, precizează E. Papu, clasicismul poartărele moderne, spre deosebire de cel grecesc, se prezintă relativ. Înțelegerea istorică ale clasicismului vor determina abateri în raport cu tiparul ideal de existență clasicistă și, astfel, clasicismul nu va mai fi absolut, ci relativ. În general, precizează E. Papu, clasicismul poartărele moderne, spre deosebire de cel grecesc, se prezintă relativ. Înțelegerea istorică ale clasicismului vor determina abateri în raport cu tiparul ideal de existență clasicistă și, astfel, clasicismul nu va mai fi absolut, ci relativ. În general, precizează E. Papu, clasicismul poartărele moderne, spre deosebire de cel grecesc, se prezintă relativ. Înțelegerea istorică ale clasicismului vor determina abateri în raport cu tiparul ideal de existență clasicistă și, astfel, clasicismul nu va mai fi absolut, ci relativ. În general, precizează E. Papu, clasicismul poartărele moderne, spre deosebire de cel grecesc, se prezintă relativ. Înțelegerea istorică ale clasicismului vor determina abateri în raport cu tiparul ideal de existență clasicistă și, astfel, clasicismul nu va mai fi absolut, ci relativ. În general, precizează E. Papu, clasicismul poartărele moderne, spre deosebire de cel grecesc, se prezintă relativ. Înț

„Avem nevoie — și dăm o înaltă apreciere creațiilor literare și artistice, din toate domeniile, dar societatea noastră are nevoie de noi și noi opere de artă, care să-l reprezinte pe omul de astăzi, realizările sale... Am convingerea că oamenii de creație din toate sectoarele vor înțelege că ne aflăm într-un asemenea moment al dezvoltării societății românești încât trebuie să se angajeze, cu mai multă hotărâre, de a lucra zi și noapte pentru a contribui, pe calea creației lor, la ridicarea generală a nivelului de cultură al poporului.“

NICOLAE CEAUȘESCU

(din Expunerea cu privire la perfecționarea activității organizatorice ideologice și politico-educative, în vederea creșterii rolului conducător al partidului în întreaga viață economico-socială)

Poeme de CORNELIU STURZU

Mileniul întâi

Și-am spus : Pe aici nu se trece
Decit o singură dată
Erau prea mulți și le-am făcut pirtie

Ducă-se !...

Și au venit alții și iarăși le-am spus
Ducă-se !...
Dar și-au amintit de noi
„Ce pământ frumos !”, spuneau bătrînii lor
Mestecind ovășul cailor
„Și ce robi de treabă ar mai fi
Că știu să are, să semene, să adune
Pe cînd la noi
Poveștile nu ne țin de foame
Hai îndrăgă!”

Uitaseră pesemne vorbele noastre

Și-au încercat vadurile
Căci sorbeau din riurile noastre
Și-atunci ne-am lăsat stîlile-n munți
Plugul în brazdă, pruncu-n copăie
Am dezgropat niște săbii de la bădica

Și le-am spus că pe aici
Nu mai au unde să treacă

Dar nu se aculțară
Sărmanii de ei

Așa că a trebuit să ne ulem pămîntul
Cu gorgane în care țarina se-ngrașă
Sub cămășile lor de fier

Și doar le-am spus omeneste :
Pe aici nu se trece decit o singură dată !

Cimpia Turzii

Se lasă pe cimpii „la Turda, noapte
Departate-n zări cresc ceturi lumurii
Din corturi se-aud gemete și șoapte
Ca după crîncenile bătaii

Pe masa-nînsă, urice, hrisoave
Se-rotinim din lumea largă fel de fel
Din Istanbul și burguri scandinave
Ce scriu venetienii despre ei !...

Privirea-i grea și-o lasă peste slove
Fiece gînd se cere campanii
Muntenii, Transilvanii și Moldove
Sînt toate-aici cu el cum a pohtit

Cu țara s'la s'fat în noaptea asta
I-ascută păsul drept, cutezător
Dar mai e Sigismund, mai este Baza
Și venetici veniți pe urma lor

I-au spus că e condotier și slugă
Viener cu noi nu știu căruai cruai
Uitaseră cum i-a fost pus pe țugă
Cu cei de-ai lui de un singe și de-un grai

El nu era decît făptușul sorții
O zi din românești vecii
Chiar de va fi să dea și vamă morții
Chiar de întregul neam l-o prohodii

Singe și scrum, credință și-ndoiel
De toate-și aminteste cite-au fost
Cu neodihnă, trudă și migală
El caută și-acum al vremii rost.

Veteranii

Cu un gînd trecutul, cu un gînd ce-om fi
Ne-nținim pe strădii ori într-o bodegă
Și vorbim de soacra, mame ori copii
Ori de vreun coleg ce-a fost ori vreo colegă

Timpla ne e nînsă cum e nîns la pol
Mai încet ni-i mersul, mai șoptit ni-i glasul
A-ncep și anii să ne dea ocol
Și-așteptăm ca-n luptă cînd ne-o bate ceasul

Doar la film ne sună cite vîrem lătrat
De mitralieră, suiere de-obuze
Uite, pină astăzi încă n-am aflat
Cine-și puse palma, cînd strigam, pe buze

Hei, prin cite sate mai trecerăm noi
Dar ne-a fost de-acasă dar de vreo muiere
Și, pazea băiete, sîntem la război
Ne spuneam iar pușca-i singura avere

Ne-am întors cum alții se întorc din via
Toamna-n prag de ziuă dînd la toți binește...
Ce frumoși rămas-am în fotografii
Cum vom fi pe secluri ridicați prin pietre !...

Manuscris

Să afli un poem nepublicat
Al unui scriitor din alte vremuri
Pe care nimeni nu l-a cercetat
Citîndu-l ca o trestie să tremuri

Cînd dimineața, într-un cabinet
Te vezi stăpînind altor înțeleșuri
Al celui care-a fost numit poet
Al zdrăngănelii micilor eresuri

Acum, tu ești balanța unei sorți
Povara pentru tine e prea mare
Nu știu și-o dăruiești, nu știu s-o porți...
O-nchizi cu-o lacrimă printre dosare

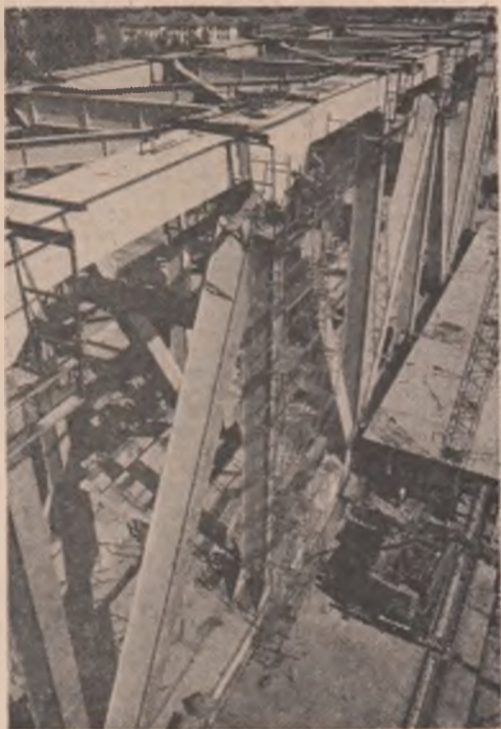

Fotografii de Paul Agarici

GÎNDIND LA CĂRȚILE ACESTUI TÎMP

Laborator de creație

Scrisul presupune singurătate, dar cartea se adresează mulțimii. Turnulul de fildeș îi urmează, așa cum spunea G. Călinescu, contactul cu strada. Un scriitor nu poate trăi fără cititori. Ideea unei creații care se poate consuma în cercuri restrinse atrage din ce în ce mai puțin pe scriitorul de astăzi. Asta și explică predilecția acestora pentru roman. Din momentul în care publicul a fost cucerit, el devine interesat de creația și de personalitatea scriitorului. Din acest moment acesta devine un reper. Există cazuri de scriitori care s-au ascuns de cititori, care și-au trimis și tipărit cărțile sub nume străine. Dar acestea sînt excepțiile. Scriitorul devine pentru cititorul său o realitate, un reper. Astfel se explică interesul acestuia, care depășește pagina cărții și se îndreaptă către conduita și viața autorului. După ce scriitorul s-a impus, el are de satisfăcut și această necesitate a vieții scriitorului: contactul cu publicul, dincolo de pagina propriei cărți. El se poate realiza divers: prin articole tipărite în presă, prin interviuri, prin întâlniri cu cititorii. Una din cele mai frecvente întrebări pe care scriitorul le primește din public este: ce scrie, ce pregătește pentru tipar. Este dovada interesului real al cititorilor pentru scriitor și pentru opera lui. Orice scriitor în întîlnirile sale cu publicul a primit astfel de întrebări. Fără ele condiția lui de scriitor n-ar fi normală. Asemenea declarații întregesc interesul pentru opera literară, pentru viața literaturii. Vorbind despre proiectele lor, despre cărțile pe care le termină, pe care le au în gînd, scriitorii creează un climat de lucru și de emulație. Este firesc ca publicul să știe ce să aștepte de la scriitorii preferați, de la autorii

așteptați cu curiozitate sau cu interes, de la cei iubii. Înregistrarea febrei proiectelor contribuie și ea la precizarea unei configurații literare, desenează un orizont al ofertei, se poate confrunta cu orizontul de așteptare al publicului. Facem loc în acest număr mai multor mărturisiri de autor asupra cărților la care lucrează. Ele constituie doar o mică parte din marele tablou al laboratorului literaturii române contemporane, dar sînt o probă a vitalității forței de creație, a literaturii contemporane. Mișcînd asemenea declarații și mărturisiri revista își propune să ofere o fereastră către laboratorul literaturii române de astăzi.

Procesul prefacerilor

Lucrez paralel la două cărți mult deosebite ca subiect, gen și modalități narrative: cel de al treilea volum (și ultimul) al ciclului „Orase infieșe” (Editura „Sport-turism”) și „Inocentul” al doilea volum al romanului „Student la istorie”.

Prima carte: nu este, îmi place să cred, doar un demers de memorial de călătorie, în sensul de a vedea-cunoaște-descrie, o suită de așezări ori spații geografice străine; include, programatic, în constelația marilor orase ale lumii citeva așezări românești de excepțională vocație, pe care le supune unui examen comparatist în contextul mapamondic. Este modalitatea care îi permite autorului să pună „părțile” în stare de „dialog” imprevizibil, semnificativ și anume: în capitolul Orase-muzeu, Sighisoara „convorbește”, la scara unu pe unu, cu Salzburg, Versailles, Dubrovnic, Nisa, Palma de Mallorca etc.; în secțiunea Orase ale începutului de lume, orășul-cetate Histria este „interlocutor” pe măsură cu Micene, Corint, Eidaur, Maraton și Olimpia, în exprimarea continuității și permanenței românești în spațiul carpatodanubiano-pontic; în galeria de Orase ale marilor spirite, figurează, pe drept, Iasi, vatră în care s-au născut și au strălucit Alexandru Ioan Cuza, Eminescu, Măiorescu, Enescu, Sadoveanu

ș.a.: în sfîrșit, Bucureștii își binemerită locul la capitolul Orase-metropoli, alături de Paris, Madrid, Helsinki. Este coordonata patriotică a acestei drumeții prin nouăzeci și nouă orase ale lumii, arătînd colocial (dialogal) contribuția genului românesc la tezaurul de civilizație al umanității.

A doua carte-manuscris, romanul „Inocentul” (aflat în programul Editurii „Cartea Românească”) se ancorează strict în actualitate (istoric, civic și moral-caracterologic): se continuă destinul tinărului profesor Had Tubu în condițiile deplinei maturizări a acestui personaj-martor, devenit conștientă omniprezență în viața comunității unde își desfășoară munca de profesor și militant social, condus de clarviziune politică în tratarea istoriei, a problemelor ei delicate și afirmarea adevărului, a „întregului adevăr despre neîngenușchiții din Moisei”. Viața cotidiană în M., în acest sfîrșit de secol, rolul și locul intelectualului din satul românesc de azi, climatul de școală și educarea în spirit patriotic a noilor generații, procesul prefacerilor socio-economice și de ordin spiritual care denunță viziunea simplificatoare „asupra ideii” de „provincie”, aducerea în scenă a unei galerii de personaje din toate generațiile și din toate profesii (profesor, primar, țaran, medic, miner, activist de partid, elev, cercetător, artist, etc.) — este registrul și claviatura pe care o urmează pătaniile ce compun cartea acestui cărți, care se vrea a demnității, onoarei și spiritului justițiar.

Pop Simion

O piesă despre medici

Piesa pe care o scriu acum este o mare și veche datorie față de prima mea profesie, aceea de medic. De mult timp mă gîndesc la o piesă ca aceasta la care lucrez dar nu-i găsisem „ideea dramatică” satisfăcătoare pentru a reda imaginea medicului, așa cum mi-o închipui eu și, mai cu seamă, cum o merită cea mai nobilă profesie umană. În citeva piese scrise pină astăzi, am mai avut personaje medici, dar ele nu reprezintă „autentică” decît tanselelor. De data aceasta, însă, doresc să aduc pe scenă nu numai medicul, ci și bolnavul, relația medic-pacient fiind singura care poate dezvălui, în profunzimea ei, adevărata realitate tulburătoare

re a profesiei medicale. Medicina este mult mai decît o profesie, ea se înalță mai sus, fiindcă are o încercătură de misionarism care, de multe ori, duce la renunțarea de sine, la jertfă.

A răspunde de viața, nu a ta, a altuia, a unui alt om pe care nu l-ai cunoscut decît în ziua în care-ți cere ajutor, ca să mai poată trăi și să se bucure de acea minune cu care sînta biologică l-a investit o singură dată (viața), este răspunderea cea mai grea din cite există în lume a unei profesii. Lupta medicului cu boala, nu de putine ori și cu bolnavul însuși, cu frica lui de moarte, apoi lupta cu propria teamă de eșec și neputință în fața inevitabilului cîteodată, toate acestea conferă profesiei de medic un loc aparte în respectul societății.

Piesa are titlul HALSTED și sper s-o scriu într-un an, doi.

Dan Tărcihilă

Mai devreme, în viitor

Mă simt încă în inerția mișcării de idei și personaje a recentului meu roman — Corinda (Ed. „Cartea Românească”, 1989). Cronică a unui vechi neam românesc din Transilvania, a bălărilor de emancipare socială și națională din aceste locuri, în care Horea și Iancu sînt contemporanii personajelor și ai autorului însuși, romanul reprezintă în programul meu personal eliberarea prin scris de citeva esențiale obsesii ideologice și estetice.

În aceste zile aștept apariția cărții de poeme — Brocariți și pănura, la Editura „Dacia” (al șaselea volum de lirică pe care-l public) avînd legături subterane mai adînci cu povestea Corindeșilor. În același timp, Editurile Olms și Buechsreiber din R.F. Germania m-au invitat în această toamnă să particip la lansarea cărții mele — „Lucian Blaga. Der rumänische Dichter und die deutsche Literatur”, a unui volum de poeme și a unei antologii (în care sînt prezent cu un masiv ciclu de versuri) — la Tîrgul internațional de carte de la Frankfurt. Într-un stadiu avansat, pe masa de lucru am materialul unei ampleculegeri de esuri, articole și studii privind permanențele literaturii române, pe care doresc să le încreditez editurii sub

titlul — Mitologii critice II (vol. I a apărut la Editura „Cartea Românească”), de asemenea un volum de interviuri cu marcante personalități culturale din țară și din străinătate.

Aceste două cărți deja încheiate, care așteaptă doar o redare finală a textelor, sper să-mi creeze liniștea necesară spre a mă putea concentra în anii următori, aproape exclusiv, muncii de documentare și elaborare a unui roman conceput pe largi coordonate istorice, cronologice și geografice, asupra perioadei de la Memorandum la Marea Unire, cu o specială atenție în direcția luptei parlamentare a românilor pină la realizarea actului istoric de la 1 Decembrie 1918.

Doresc și de astă dată ca romanul meu să nu semene deloc cu o monografie istorică, considerînd că autorul trebuie să-și implice biografia, timpul său, în acela al istoriei. Se știe doar cît de mult face politica, buncoară, bătrînul Homer. Eu cred că nu numai Ulisse, Achile sau Hector, ci, în aceeași măsură Circe, ba chiar și Briseis „ceca îmbujorată” — făceau politică. În fond, secolele și chiar mileniiile pot fi întoarse pe dos, ca niște simple cîleșdrie și vom vedea că timpul timpului poate curge și invers. Reversibil, ritmul de scurgere al timpului poate fi accelerat sau încetinit după voie. Există, firește, într-aceasta alt privilegiu al științei și riscul de a te afla cu un pas mai devreme în viitor.

Mircea Vaida

Seva înaltei viziuni

A mărturisii la ce lucrezi este tot can-doare, nădejde, nemulțumire de sine, care, cînd, nu se sting cît trăiești. Privese minunată zimbetele celor ce cred că defîn, triumful. Ești poet? Te naști liber. Și rîmii liber. Trece ca în vis, marginalizări, obstacole, dîrame existențiale, îngăduințe sfidătoare. Nici măcar tiparele destinului individual nu vrei să le recunoști. Le vezi, oho, și încă împede, dar ești poet, te-ai născut liber, ai vrut să rîmii liber și ești. Te zbat, spargi tiparele tot ca în vis, drama ti-o transformi în suris, în speli obraji de clipa disperării ca de noroi și te naști printre oglinzi, lacrimă și cîntec, ajînd în drum și pe alții să se ridice. Cam așa ar trece viața poetului, vesnic prezent, dăruit, și vesnic absent, decăntînd firele de lumină ale poeziei. Din zbuciumul lăuntric aleși fructul de care s-au spart diamantele soarelui. De fapt poezia este ca floarea crenților, se scutură lute, cîntă ascunsă în frunzita fragedă, deasă, ca pașărea nezarită încă, totul se petrece în timp, și auzi ritmul cosmic și te înfioară pină la întîlnirea cu toate păsările, în pămînt. Ce faci? Nimic. Scrii. Gîndind de multe ori: ce rămîne după întîlnirea împăcată a tuturor păsărilor în pămînt? Gîndind de multe ori: cum ar fi fost poezia dacă trăiau Magda Isanos și Nicolae Labiș? Ochii lui, curios de tot iscodite, gîndurile nu pot dormi, ascultîi lăcerea, o atingi, văzduhul răscolit, și pămîntul. Harul? Da. Și ce faci cu el? Și duritatea muncii? Și inefabilele comunicări ce tulbură căutările, vîzul, auzul, toată gingășia și încordarea cuprin-

derii unei clipe, pină te pomenești rotînd în cibernetul ocean cristalin nestiut încă. Pină te pomenești, în fine, lucrăm pe roată, ziuă nouă. Toată viața. Cred, „demodată” încă față de alții, cred în implicare, în binescvințarea genelor frumuseții, a armoniei, în țărta și dușoia umană ce unduie ritmic în muzica poeziei. Sînt demodată. Mai cred în limpezirile ghidării și conștiinței, mai cred că, poezia, fără de care și proza și teatrul aride ar fi. Dacă n-ar fi să fie impregnate cu seva înaltei viziuni, a orizontului mare, ce poate fi numit poezie. Cred, da, că astfel poezia rămîne învingătoare, și va fi mîngîierea, apa vie, iarba, floarea, aerul curat și nodul sufletului omeneș, al intelctelor stăpîne pe o benefică tehnică superioară, ce revoluționează timpul nostru. Invechite „pompe” cite mai inundă astăzi unele arii cu prea puține semnificații reale, vor rămîne mute cînd vor fi poate mine întrebate despre sinceritate, iubire de țară, convingeri comuniste, grijă, față de un om măcar, (în afara propriei persoane) dacă vor fi întrebate cit au dat și cit au luat.

La ce lucrez astăzi? Oamenii nu se pot instrîina de esența lor. Decădată am predat Editurii „Cartea Românească” în toamna anului 1987 un volum de poezii, rugînd să-l programeze pentru anul 1989. Sper că va apărea. Nu știu. N-am mai trecut pe la editură de citeva luni. O parte din aceste poezii le-am publicat în revista „Luceafărul”. Scriu zilnic, însemnări, versuri, gînduri, publicistici, reușite, nereușite, aruncate, pierdute. Îmi propun zilnic să revăd, să aleg, să rescriu din cele peste o mie de pagini existente, unele tipărite în reviste, ziare. Ceea ce poate merita. N-am făcut-o, nu, prea mai am timp. Am sentimentul că mai sînt multe noutăți și veșnicități de văzut, spus, de scris. Pe birou se conturează o altă carte de poezie. Cine știe. Și o altă de proză poate.

Violeta Zamfirescu

Despre certitudini

Este greu pentru un prozator: să vorbească de proiecte; există aici multe neprevăzute, deseori se întîmplă ca un subiect, o idee-obsesie să fie infirmată. Legată-vă centurile de siguranță, de o alta care se materializează în carte, iar opera visată rămîne încă mult timp... „cartea visată”.

Voi vorbi, deci, de certitudini.

Am terminat două romane. Romane de fierbințe actualitate, cum se spune.

Nu se poate trăi fără iubire, din care am publicat în ultimii doi ani numeroase fragmente în România literară, Luceafărul, Tribuna etc., cartea are ca protagonist un intelectual, un scriitor, ziarist și conducător de revistă. Se vrea un roman care dezbată problemele omului în societatea modernă, ale conștiinței și demnității, ale compromisiului moral, ale alianțelor și iubirii.

Legată-vă centurile de siguranță, un roman scris de la pagina 1 pină la 720.

Fiindcă am publicat începînd din 1980 pină în prezent prea multe fragmente din el, fragmente care au stîrnit un neașteptat ecou în rîndul cititorilor și a criticii literare, nu voi insistă asupra conținutului și tematicii. Voi spune doar un singur lucru, subiectiv, desigur: e cartea care cred că mă reprezintă și, de aceea, cea mai dragă. Am scris-o cu o mare voluptate, iluminată, a fost ca un gheizer care a erupt din adîncuri spre lumină.

O paranteză: desi, cum spuneam, s-au publicat multe fragmente pe parcursul a opt ani

de zile, în aproape toate almanahurile, în revistele literare centrale, în cele din „provincie”, și cum spuneam, aceste fragmente stîrnuie și azi în memoria cititorilor și lumea mă întrebă: — Cînd apar Centurile? aflu, iată, cu stupeoare că o doamnă, domnișoară, tovarășă, pe numele ei Turconi Diana publică la Cartea românească, volumul... Legată-vă centurile de siguranță, 240 p., 12 lei (vezi Lista cărților apărute în semnal și intrate la Centrala Editorială în perioada 30 mai — 4 iunie 1988).

Nu este prima mea întimplare de acest gen. În 1964 am scris scenariul la filmul Merii sălbatic, film care a rulat zece de ani pe ecranele din țara noastră și bănuiesc că și la Băile Herculane. Ei, bine, un autor mai tînăr și-a intitulat volumul... Merii sălbatic!

Publicațiunea — tradusă în multe limbi de circulație universală Vinătorearea de vulpi și un confrate nu găsește nici el alt titlu decît... Vinătorearea de vulpi.

Să fiu bine înțeles, eu înțeleg că se împraștă, ca să nu zic că se fură, idei, haine, bani, dar și titluri?

Oare Republica literelor să nu mai aibă nici un cod al moralității?

Nu mai insist pe această temă, dacă va fi cazul voi reveni cu precizările necesare. Decădată atît. Se aude ?

În sfîrșit vreau să precizez că lucrez la volumul II din Casa, că visez un film despre tinerețe și responsabilitate și iubire, după nuvela mea Umbra de de fum a fetei, (volumul Mireasmă și suspin), că visez ca toți oamenii de bine și de mare talent ai țării să dăm patriei literatură pe care o merită și o așteaptă de la noi.

Vasile Rebreanu

Rădăcinile cunoașterii

„Și eu m-am născut la sat. Sînt, cum s-ar zice, de origine țărănească. De mic am învățat mersul noilor, pe bolta cerească, bătaia vîntului, vîntea și plecarea păsărilor, semnificația înfloririi pomilor și multe altele. Orîndu-mă aflu, mai aproape sau mai departe de locurile copilăriei, simt adesea nevoia să închid ochii și să le revăd cu sufletul. Sînt momentul acela de nostalgică dulceață îmi revăd Patria. Da, pentru mine Patria înseamnă în primul satul în care m-am născut.

Am citit undeva mărturisirea cuiva pe care satul nu l-a învățat nimic, căruia nu i-a spus nimic locul de bătănie al părinților săi și m-am cutremurat. Cît de sărac trebuie să fie sufletul! Fără culori, fără mustul și înțelepciunea pămîntului, fără mîrosul de frunză și de iarbă crudă, fără sentimentul aparte al istoriei unor întregi generații de strămoși; într-un cuvînt, fără rădăcini. Căci, cine n-are rădăcină este meru în puterea tuturor vînturilor.

Ion Marin Almăjan

patii făceau planton cu toporul pe genunchi, nimic, nici o nădejde, Deliman jură că-l văzuse pe Popianu ieșind din fântină, și nu era ud, numai că-i crescuse barba cât mătura, călca pe aer („o fi sfânt”, cutezase să grăiască Nica Văzoc, „Crucea mă-sii?”, suduise Văzoc, se ridică deodată pe acoperiș, deschise fîntînea, căci nu n-ai chemat” pusese Văzoc mina pe pistol, cu alta frecîndu-se pe burta, „n-am norocul să-l prind”, „tu n-ai prins nici un bandit, ești bun să-mpuști ciori și mițe”, îl supăraseră Lăpușca, după care tot el fusese, cum și-ar fi cerut iertare pentru giuma care conținea omenii ordinii publice); și nu se știa întreaga poveste, fiindcă Deliman dispăruse din mulțimea aflată în fața primăriei, și niciind nu mai voise să-adauca vorba despre cele întâmplate; „dacă aude Todor Popianu și mă trage cu el în fîntină, să nu-l urit singur, prietere, broaște și ilicite”, spunea Neiu Deliman, după care își făcea cruce, privind în ceruri și cu gîndul unde dorea, lăsa-ndu-i nelămurii și bosumilați pe cei din jur.

„Ba, Delimane”, strigase Lăpușca în urma lui, plin de ciudă, „hai, domn Văzoc, să-l arestezi pentru tulburarea liniștii și teroare, mă, Delimane, tu n-ai avut nimic în pod, ești cu... go, bată-te Dumnezeu, ne tii cu gura cascătă ai fugi, hi?!, sărăți pe el, să spună adevărul”, numai că Deliman dispăruse de-a binelea, cînsă venise și nevasă-lă primărie, să-si caute omul, cîteva zile la rînd, pînă primise o scrisoare de la Arad, „Dragă miere, io mi-s bine, sănătos, care sănătate t-o doresc și tie, mai iști de la bunul Dumnezeu și-apo de la mine. Tu ești sănătoasă, să nu-ți faci griji, is veni la lucru, la vagoane, trag un căruț cu fier, toată ziua, zece ceasuri la rînd, mine și dorm în gară și la Palatul cultural, o să câștig bani mulți”, să avem, după care vii și tu cu druncul și ne-om face domni, umblăm cu tramvaiul și bem bere la căfană, tu poți lucra la cantină, să speți bîde și să surlui podeaua, cum face mureșii, oricî d-a meu, cu care am fost la film și-am plîns că tare m-am intristat singur pe lume, închide camera și usă la tîrnă, să nu pîtești ceva, că te omor, Neiu”, iar scrisoarea o citise mai întii Lăpușca, primind-o de la Gligor Chenta, postiașul, cum se întimpla de fiecare dată cu corespondența, el, notarul o sorta, aci la primărie, acum și cenșura, ca-n vreme de război, că dușmanul de clasă nu doarme, pericole-s peste tot, nici nu bănuiești de unde vine primejdia, așa incit tot satul aflate de soarta lui Neiu Deliman și de amenințarea făcută nevastă, de unde și concluzia, tot a lui Lăpușca, „ei n-are fîntina și femeia, numai că picase într-un somn adînc, iar ea în brațele altuia...”, Alt Popianu, hei, Ghiță — strigase spre cel în cauză, după ce citiseră scrisoarea — „cu care cumva...?!, „Ba!”, roșise omul, fostul prieten al lui Tuper cel mic, Sofronie și Williams, de care se vorbise că s-a tîne tocmă cu nevastă-sa, „ba!”, reluse Ghiță Popianu, „o face Todor Popianu, că Deliman n-o minti”, Văzoc, mereu atent, sărise în fața impunctului, „Tu știi adevărul... Mi-am dat seama... N-ur lămurit nici de moartea lui Tuper...”, „Io?!, se holbăse Popianu, „crezi dumnea-tă as în stare?”, Văzoc pusese, amenințator, mina pe pistol (de cînd n-ai tras, s-o fi rugînt...), își amintea Todor Băbău că gîndise la scena aceea), „apoi, după ce își umflase plămîni cu aerul puturos al crîmîi, slobozise marea să cugetare...”, minăli n-au sînt fructe, sînt oameni ca totii oamenii. Nu-i deosebiți dintr-o mie. Nici dintr-un milion. Oricine poate fi criminal. Că nu-i greu. Si eu as putea fi. Si orice sef din lume... Si tu — răcînd —, Ghiță Popianu, de ce n-ai fi tu, criminalul pe care îl cautăm, banditul, dușmanul poporului, în fața primăriei, în fața centrului, ajunge om mare”, zîmbea Lăpușca, își scoase pistolul, transpirase pînă și pe șira spinării și între degetele de la picioare („azi e — eveniment, de cînd o astept”), închise și usă biroului, „nimeni nu intră, nimeni nu pîrăsește localul, sîntei amatori, ați văzut și ați auzit totul, chemăm domnule notar, chemăm Aradul, nu-i de glumit, singur nu pot face față, Dolas, să bem ceva tare, rom gol, fără sîmă și fără apă, te rog nu mă infuria”, „rom pentru totii?”, întrebăse birtașul, „nu, numai eu și condamnatul, ultimul său deț, acasă”, își aplecase și să sufere pînă în clipă...”, „Care clipă, domnule Văzoc?!, întrebăse Todor Băbău, ridicîndu-se de pe scaun, „Tovarășe Văzoc! Tovarășe!, așa se vorbește astăzi în anii puterii populare. Dă romul, Dolas, că te arezesc! („O inebunat!?”), îndreptîndu-se spre teșchea, își aplecase pistolul pe masă, ceea ce n-ai scosese lui Todor Băbău; cu arma-n mină, deschise usă biroului: „Afară, toți afară!”, Văzoc întemnișe: „Si dumnea-tă? Aha! Am înțeles. Camplotaș împotriva statului. Eu sînt statul”. „Ba, noi sîntem și statul și puterea și gura”, își aplecase pleștea în cămin, „Nu ține rusta-tă”, (avea curaj bătrînel, desti tremura ca varga, dar nu de teamă, ci de furie; celălalt trîșese și ce cocosul pistolului, însă arma, cu adevărat, înțepenise, era neunsă), „Afară, v-am spus, că altcum pe toți va pusec”, și-apo: după ce rămăsese cu Dolas și Văzoc, Todor Băbău se puse pe ris și rîdea cu gura mare, „vreau un rom”, sughițase și se întinse cu pieptul pe o masă de lingă ușă, începuse să și tusească, „bea, nașule”, zise Dolas, mirat ca de trăsnet, și Todor Băbău băuse dintr-o suflare ceea ce era în pahar, „mă dă-mi”, puși ce dăde, torcî într-un sughiț, pîzit de Văzoc și Dolas, ei înșisî muți și beți.

Abia ieșiseră din birou, că în fața li asteptă o căruță, era a lui Ghiță Popianu, „haideti acasă!”, ceea ce și făcuseră. Se întinse de-a binelea, ardeau stele, pîtea în susul cerului, satul dormea sub lămpașul cu lumina lunii, iar caii călcau nezoriți prin praful ce-o palmă; „băui două lepe sure”, îngînase una din umbrele aflate pe iluzi cărutei, auzindu-se și o altă voce înăbușită, dac-ar fi fost cîvea trez, „și mă-mă-ur cîră”, și-apo: după ce rămăsese cu Dolas și Văzoc, Todor Băbău se puse pe ris și rîdea cu gura mare, „vreau un rom”, sughițase și se întinse cu pieptul pe o masă de lingă ușă, începuse să și tusească, „bea, nașule”, zise Dolas, mirat ca de trăsnet, și Todor Băbău băuse dintr-o suflare ceea ce era în pahar, „mă dă-mi”, puși ce dăde, torcî într-un sughiț, pîzit de Văzoc și Dolas, ei înșisî muți și beți.

Abia ieșiseră din birou, că în fața li asteptă o căruță, era a lui Ghiță Popianu, „haideti acasă!”, ceea ce și făcuseră. Se întinse de-a binelea, ardeau stele, pîtea în susul cerului, satul dormea sub lămpașul cu lumina lunii, iar caii călcau nezoriți prin praful ce-o palmă; „băui două lepe sure”, îngînase una din umbrele aflate pe iluzi cărutei, auzindu-se și o altă voce înăbușită, dac-ar fi fost cîvea trez, „și mă-mă-ur cîră”, și-apo: după ce rămăsese cu Dolas și Văzoc, Todor Băbău se puse pe ris și rîdea cu gura mare, „vreau un rom”, sughițase și se întinse cu pieptul pe o masă de lingă ușă, începuse să și tusească, „bea, nașule”, zise Dolas, mirat ca de trăsnet, și Todor Băbău băuse dintr-o suflare ceea ce era în pahar, „mă dă-mi”, puși ce dăde, torcî într-un sughiț, pîzit de Văzoc și Dolas, ei înșisî muți și beți.

Abia ieșiseră din birou, că în fața li asteptă o căruță, era a lui Ghiță Popianu, „haideti acasă!”, ceea ce și făcuseră. Se întinse de-a binelea, ardeau stele, pîtea în susul cerului, satul dormea sub lămpașul cu lumina lunii, iar caii călcau nezoriți prin praful ce-o palmă; „băui două lepe sure”, îngînase una din umbrele aflate pe iluzi cărutei, auzindu-se și o altă voce înăbușită, dac-ar fi fost cîvea trez, „și mă-mă-ur cîră”, și-apo: după ce rămăsese cu Dolas și Văzoc, Todor Băbău se puse pe ris și rîdea cu gura mare, „vreau un rom”, sughițase și se întinse cu pieptul pe o masă de lingă ușă, începuse să și tusească, „bea, nașule”, zise Dolas, mirat ca de trăsnet, și Todor Băbău băuse dintr-o suflare ceea ce era în pahar, „mă dă-mi”, puși ce dăde, torcî într-un sughiț, pîzit de Văzoc și Dolas, ei înșisî muți și beți.

Abia ieșiseră din birou, că în fața li asteptă o căruță, era a lui Ghiță Popianu, „haideti acasă!”, ceea ce și făcuseră. Se întinse de-a binelea, ardeau stele, pîtea în susul cerului, satul dormea sub lămpașul cu lumina lunii, iar caii călcau nezoriți prin praful ce-o palmă; „băui două lepe sure”, îngînase una din umbrele aflate pe iluzi cărutei, auzindu-se și o altă voce înăbușită, dac-ar fi fost cîvea trez, „și mă-mă-ur cîră”, și-apo: după ce rămăsese cu Dolas și Văzoc, Todor Băbău se puse pe ris și rîdea cu gura mare, „vreau un rom”, sughițase și se întinse cu pieptul pe o masă de lingă ușă, începuse să și tusească, „bea, nașule”, zise Dolas, mirat ca de trăsnet, și Todor Băbău băuse dintr-o suflare ceea ce era în pahar, „mă dă-mi”, puși ce dăde, torcî într-un sughiț, pîzit de Văzoc și Dolas, ei înșisî muți și beți.

Desene de Luminita Tudor

sterian vicol

Oglinzi

Censură de pe manuscrise de grupă steaua din abise, Fiarele din lăzere subțiri mușca roșii tandrași —

Tirind cumpile-n oglinzi de mult eu nu mai sînt acel ce spicu-naripa, să-l vinzi pe steaua rece din inel.

Iluzia florii de stejar

Calătorind din ce în ce mai rar Sub steaua singurătății, Cuvîntul osomenii flori de stejar Nestruie de nimeni în inima călătorii —

Dedesubtal, Dedesupra lîmî aruncă-n lume umbra, Deasupra, Dedesubtal Coc sîmintă, rana, fructul !

Virfuri de plopi

Cum alergă subită, pe virfuri de plopi, soarele își se culcă pe mine și pe pleoape... Cînd vine noaptea cu lumă numai jumătate, ca un vizitor înșepă, eu încă mai depăn scara de Cînepe pe coapsele tale albe subțiri —

Și iar alerg pe virfuri de plopi către rugul dealului dansand, gleznele tale pierdute prin nori ademenesc lacul din catarge fosforescente

Umbra nunților

Tu treci prin ceata ochiului cînd strig tragînd de orbulea druzului cel drept și nu te mai văd cum zbori cu aripi de frig bob de grâu aurii strălucîndu-mi pe piept

Dar tu porți umbra nunților în tine, eu rana dansului care nu mai vine !

Nori de polen

Prin nori de polen, cum trice poetul, vine femeia din umbra unui inger sau din întelepciunea unei cărți; Și vine ea, femeia, și ne vinde norul cel ridicat din mare, pînă cînd o ghiolină taie floarea griului în două.

Veste

Vin înnot prin fructul oprit către fereastra deschisă-n salcîm să-ți vestesc primăvara cu iarba din simbrele rîmas în ceturile toamnei.

Poeme de mircea micu

Acasă

Și cum mă așteptai să vin în redingota mea de seară, în stînga cu un kil de vin, în dreapta mai avînd țigară. Și nu știam cum să te strig, nu ți-am trimis nici telegrama, eram stingher și mi-era frig și foarte dor de tine, mamă. Și mă arăt și tu nu crezi, sînt doar scrisoarea care vine prin toamne și printre zăpezi dar sint aici și mi-e rușine. Pisioul doarme ca un ghem, vișinul vechi din curte tace și te iubesc și mă cam tem și luna-n tîndări se preface. Altea versuri ți-am fost scris pe cînd visam să vin acasă și am căutat ca un invins ca moarele lingă mireasa. Aveam în stînga înclîștînd un kil de vin spumînd subțire, în dreapta mă urma zburînd un inger ca o fericire. I-am spus : „Hai, zboară tu, de poți, orosul mie nu-mi priește” și ingerul își puse roti umbînd prin curte ingereste, și mi-ai primit ca pe-un copil, cel care-am fost odinioară. Aveam în stînga-un kil de vin și-n dreapta, mă, o țigară. Si ai tăcut abt de mult încît și azi te mai ascult...

Doină mică

Duce-m-aș unde m-ai ducе inimă să mi se culce pe-o petală pe ceva moale cum e perina. Și cînd va veni să vie ingerul din lumea vie si va zice : vino tu, nu voi spune nu ! Va fi seară, va fi fum și un foarte fin parfum din ce-am fost și eu odată într-o viață boată. Si mă va lua de braț cu un blind și lung nesot : „Vino, nene, Mircea Micu să te culc lingă bunica”... Și-am să merg ca un soldat ostent, cu dor de pat de patul soldatului cum i-e dat romanului.

Mamei

Indepărtată ești ca o mireasmă din nopțile prunției ce s-a stîns. Mamă, eu, sînt înțeles tău invins și stau în București și nu am casă. Adică, am... În bloc cu opt nivele într-un apartament rezonator. Spre geamul său nu jinduiesc lălele nici crîmii cu miroso ucigător. Eu stau în București și nu am casă și mi-este dor de vișinul tău sfînt, și nu mai știu dacă am fost sau sînt îndepărtată, blînda mea mireasă. Scrie-mi ceva. Scrie-mi cum stă grădina cînd expredatoa luna în scîntei înviorînd mărarul și sulfina și macii adormiți de roza ei. De-mi fapta să respir încă o clipă, întoarce-mă la simăli tău căzut, sau lasă-mă în marea mea risipă și uită, dacă poți, că m-ai născut.

mircea cristea

Calătorii

Așteptăm să intrăm în pădurile unde ideile ne aprins răguri de laiad. Sufletele ascultă nedumerite și peste cîmpia imendolă cu strigote pulberii de umbră călătoresc dincolo. Numai inimile se scutură prin trupul omului și ies înviorate de război și orburi și ne naștem din nou printre călătorii din marginea visurilor.

Iarbă

Iarbă răvășită de gînduri înviora cîmpiei zdrobită de col și batnii călug insetați stelele din anii inventații fără rest.

Pădure noaptea

Nu tot ce-i timp e trup spunea. Ninsoroare, griul, flăcără păreau că-nielegeau acest de frig, de taină încă iess. În suflet noi pămînturi stîm să le numim, să le numim ? Copacii, noaptea, și-urii de secunde reci, lumeste-le ! întelegem cine-un popas în ce va fi, în ce-a rama...

Dar tot ce-i trup e timp ?

(De ce să te întrebi prea repede cînd flori de timp din gînd se rup și altor rădăcini dau trup ?)

Numai iarna

Numai iarna lîmî răscolește culoarea chipul mă răstîrge-n apus înaintea sau înafară pînă de singurătate și glasul tău ciopit nins în amurgul luminii.

Sonet alb

... să te învîl părelnicia poajilor din al meu suflet și să-mi mai înteleg doar ochii îmbalsămindu-te cu timp.

Rezezi lumii săgetează-n adîncul

Clipei cu care te înting eu pe umeri, Tu vii cu noaptea stelei doinite. De ploii și de treceri, de fluturi...

Acum doar ceruri urcă în griul

Pe care-ai ști, dinspre maci, să ți-l dăru...

Pină la fum

Mai ții minte ? Eram orb și neinduplecat, Singura speranță erai tu. Sereza mișcînd ca un piriu Ultima moară de apă. Atunci am înțeles Că ești mai frîșă decît mine, Mai nfericita decît mine și-am zis : Hai, să ne jucăm pină la fum...

Corb cărunt

Reprosurile tale, magnolii țirzii, iezii fără coarne, petale aruncate în vînt.

Numai clopotul stie, arămitul, cel fără de speranță pe care fluturii se oșeză răbdători ca miste cerșetori.

Eu nu sînt nimic decît un corb cărunt „tîind orizontul” ca un brici ruginit.

Tu ești singură, singurătatea e arma marilor invingători...

Approape sonet

Nu te puteam iubi pe cînd Eram și tînar și fericit ? Tu, stranie Euridice Roza și vînt.

Veniri prieteni să-mi ridice Imaculatul meu vesmint De apă, aer și pîmînt Ce tocmoi stă din tors să-mi pice.

Nici astăzi n-am prea înțeles Ce-nmămurire ne desparte În clipa fără nici un vers. Însingurata mea, nu ești Decît sigiliul morții mele Lipit de lună pe ferești...

Poate

Poate mama s-a născut în fîntinuri fără soare unde umbli, nestiut, ielele înșelătoare.

Poate mama s-a retras dincolo de lut și apă unde nimeni n-a rămas cit un tremurat de pleoapă.

Poate mama a aflat ochiul infinit al lumii dar cocosul ai cîntat printre strigătele humii.

Ceas singur

Simplu și trist, coboară nopțile Stele baragani de lună, Stelele-n albastru se scutură Ca o aramă străveche Ceasuri de taină-și opresc brațele, Încă două inimi. Aici spațiile se adună Să întilnească timpul.

... să te aștept și să mă-astepte pleoarea ta, pe-o cărare ce-nfloreste doar în noaptea visurilor unde-mi rămîi și pentru cit riu — să nu mai ști oceanele, pentru cit nu !...

Stea doinită

Flăcără verilor neimpăcate Adună lumi de tăceri și de alge Fără de care privirea nu știe Noi adevăruri, pe-un gînd, să respire...

Se întesteșingerea albelor Pasării cu aripi de flori depărtate. Deltele-uzurii să le-nunune Sunetele verzi își înalță mireasmă.

Rezezi lumii săgetează-n adîncul Clipei cu care te înting eu pe umeri, Tu vii cu noaptea stelei doinite. De ploii și de treceri, de fluturi...

Acum doar ceruri urcă în griul Pe care-ai ști, dinspre maci, să ți-l dăru...

plastică

Ora de grafică

De o aleasă tinută artistică este renumea de la „Simeza” unui reprezentativ grup de graficieni români contemporani. Sint 13 personalități cunoscute prin statornicia lor preocupare de a impune în lumea artei lor o conduită valorică definită întotdeauna prin înalt profesionalism și originalitate a viziunii plastice. Fiecare expozant și-a selectat un esanșion de cite 5-6 lucrări dintre cele mai recente creații, suma lor înglobînd principalele note distinctive și valorice ale personalității artistice încheiate într-o eterogenă, expoziția compune o ambianță bogată în sugestii stilistice, unitară însă în planul convingător estetic, în ciuda unei atît de pronunțate disparități a formației, orientărilor și viziunilor plastice ale participanților. Pentru că, iată, alături de prestanța prezentă a maestrului Vasile Kazar, artistul-pedagog caruia grafica românească actuală îi datorază atît de mult, aflăm numele unor prestigioși artiști din generații ceva mai vechi, ajunse însă la deplină consacrare a personalității lor creatoare. Ne gîndim la Mircea Dumitrescu, Tiberiu Niculescu, Marcel Chirnoagă, Nic. Săftoiu, continuînd apoi cu I. Panaitescu, Victor Ciobanu, Lucaci-Băian, N. Alexi deopotrivă, cu Vasile Socoliciu, Consi, Baciu, Aurel Bulacu. Ca o incununare solidară cu această ofrandă colectivă a artiștilor

citai mai sus este prezenta compozițiilor ceramice ale lui Costel Badea, onorînd astfel prerogativele nu numai administrative ce și le-a asumat în ultimii ani asupra ghildei graficienilor. Lucrările sale se constituie într-un expresiv și necesar „legătore” stilistic armonizînd un ansamblu alcătuit din atît de puternice voci artistice. Alegoriile lui Badea, anevoie de definit în accepția lor formală, dominate de inventivă barocizantă, permanent cerzătoare de prezența umanului (micul personaj desins parcă din mitologiile hamangiene) sînt prin ele însele purtătoare de semnificații cel puțin în măsura în care o face, de regulă, creația grafică. În ceea ce privește lucrările de grafică propriu zisă ce sînt deosebit de interesante, trebuie să cunoșcăm-i manieră a ductului continuu și labirintic al liniei, fragmentar irizată de pete de culoare, întimplări ale existenței reale ori legendare în variante sublimite. Chirnoagă ne propune o lume de prezență umanului (micul personaj desins parcă din mitologiile hamangiene) sînt prin ele însele purtătoare de semnificații cel puțin în măsura în care o face, de regulă, creația grafică. În ceea ce privește lucrările de grafică propriu zisă ce sînt deosebit de interesante, trebuie să cunoșcăm-i manieră a ductului continuu și labirintic al liniei, fragmentar irizată de pete de culoare, întimplări ale existenței reale ori legendare în variante sublimite. Chirnoagă ne propune o lume de prezență umanului (micul personaj desins parcă din mitologiile hamangiene) sînt prin ele însele purtătoare de semnificații cel puțin în măsura în care o face, de regulă, creația grafică. În ceea ce privește lucrările de grafică propriu zisă ce sînt deosebit de interesante, trebuie să cunoșcăm-i manieră a ductului continuu și labirintic al liniei, fragmentar irizată de pete de culoare, întimplări ale existenței reale ori legendare în variante sublimite. Chirnoagă ne propune o lume de prezență umanului (micul personaj desins parcă din mitologiile hamangiene) sînt prin ele însele purtătoare de semnificații cel puțin în măsura în care o face, de regulă, creația grafică. În ceea ce privește lucrările de grafică propriu zisă ce sînt deosebit de interesante, trebuie să cunoșcăm-i manieră a ductului continuu și labirintic al liniei, fragmentar irizată de pete de culoare, întimplări ale existenței reale ori legendare în variante sublimite. Chirnoagă ne propune o lume de prezență umanului (micul personaj desins parcă din mitologiile hamangiene) sînt prin ele însele purtătoare de semnificații cel puțin în măsura în care o face, de regulă, creația grafică. În ceea ce privește lucrările de grafică propriu zisă ce sînt deosebit de interesante, trebuie să cunoșcăm-i manieră a ductului continuu și labirintic al liniei, fragmentar irizată de pete de culoare, întimplări ale existenței reale ori legendare în variante sublimite. Chirnoagă ne propune o lume de prezență umanului (micul personaj desins parcă din mitologiile hamangiene) sînt prin ele însele purtătoare de semnificații cel puțin în măsura în care o face, de regulă, creația grafică. În ceea ce privește lucrările de grafică propriu zisă ce sînt deosebit de interesante, trebuie să cunoșcăm-i manieră a ductului continuu și labirintic al liniei, fragmentar irizată de pete de culoare, întimplări ale existenței reale ori legendare în variante sublimite. Chirnoagă ne propune o lume de prezență umanului (micul personaj desins parcă din mitologiile hamangiene) sînt prin ele însele purtătoare de semnificații cel puțin în măsura în care o face, de regulă, creația grafică. În ceea ce privește lucrările de grafică propriu zisă ce sînt deosebit de interesante, trebuie să cunoșcăm-i manieră a ductului continuu și labirintic al liniei, fragmentar irizată de pete de culoare, întimplări ale existenței reale ori legendare în variante sublimite. Chirnoagă ne propune o lume de prezență umanului (micul personaj desins parcă din mitologiile hamangiene) sînt prin ele însele purtătoare de semnificații cel puțin în măsura în care o face, de regulă, creația grafică. În ceea ce privește lucrările de grafică propriu zisă ce sînt deosebit de interesante, trebuie să cunoșcăm-i manieră a ductului continuu și labirintic al liniei, fragmentar irizată de pete de culoare, întimplări ale existenței reale ori legendare în variante sublimite. Chirnoagă ne propune o lume de prezență umanului (micul personaj desins parcă din mitologiile hamangiene) sînt prin ele însele purtătoare de semnificații cel puțin în măsura în care o face, de regulă, creația grafică. În ceea ce privește lucrările de grafică propriu zisă ce sînt deosebit de interesante, trebuie să cunoșcăm-i manieră a ductului continuu și labirintic al liniei, fragmentar irizată de pete de culoare, întimplări ale existenței reale ori legendare în variante sublimite. Chirnoagă ne propune o lume de prezență umanului (micul personaj desins parcă din mitologiile hamangiene) sînt prin ele însele purtătoare de semnificații cel puțin în măsura în care o face, de regulă, creația grafică. În ceea ce privește lucrările de grafică propriu zisă ce sînt deosebit de interesante, trebuie să cunoșcăm-i manieră a ductului continuu și labirintic al liniei, fragmentar irizată de pete de culoare, întimplări ale existenței reale ori legendare în variante sublimite. Chirnoagă ne propune o lume de prezență umanului (micul personaj desins parcă din mitologiile hamangiene) sînt prin ele însele purtătoare de semnificații cel puțin în măsura în care o face, de regulă, creația grafică. În ceea ce privește lucrările de grafică propriu zisă ce sînt deosebit de interesante, trebuie să cunoșcăm-i manieră a ductului continuu și labirintic al liniei, fragmentar irizată de pete de culoare, întimplări ale existenței reale ori legendare în variante sublimite. Chirnoagă ne propune o lume de prezență umanului (micul personaj desins parcă din mitologiile hamangiene) sînt prin ele însele purtătoare de semnificații cel puțin în măsura în care o face, de regulă, creația grafică. În ceea ce privește lucrările de grafică propriu zisă ce sînt deosebit de interesante, trebuie să cunoșcăm-i manieră a ductului continuu și labirintic al liniei, fragmentar irizată de pete de culoare, întimplări ale existenței reale ori legendare în variante sublimite. Chirnoagă ne propune o lume de prezență umanului (micul personaj desins parcă din mitologiile hamangiene) sînt prin ele însele purtătoare de semnificații cel puțin în măsura în care o face, de regulă, creația grafică. În ceea ce privește lucrările de grafică propriu zisă ce sînt deosebit de interesante, trebuie să cunoșcăm-i manieră a ductului continuu și labirintic al liniei, fragmentar irizată de pete de culoare, întimplări ale existenței reale ori legendare în variante sublimite. Chirnoagă ne propune o lume de prezență umanului (micul personaj desins parcă din mitologiile hamangiene) sînt prin ele însele purtătoare de semnificații cel puțin în măsura în care o face, de regulă, creația grafică. În ceea ce privește lucrările de grafică propriu zisă ce sînt deosebit de interesante, trebuie să cunoșcăm-i manieră a ductului continuu și labirintic al liniei, fragmentar irizată de pete de culoare, întimplări ale existenței reale ori legendare în variante sublimite. Chirnoagă ne propune o lume de prezență umanului (micul personaj desins parcă din mitologiile hamangiene) sînt prin ele însele purtătoare de semnificații cel puțin în măsura în care o face, de regulă, creația grafică. În ceea ce privește lucrările de grafică propriu zisă ce sînt deosebit de interesante, trebuie să cunoșcăm-i manieră a ductului continuu și labirintic al liniei, fragmentar irizată de pete de culoare, întimplări ale existenței reale ori legendare în variante sublimite. Chirnoagă ne propune o lume de prezență umanului (micul personaj desins parcă din mitologiile hamangiene) sînt prin ele însele purtătoare de semnificații cel puțin în măsura în care o face, de regulă, creația grafică. În ceea ce privește lucrările de grafică propriu zisă ce sînt deosebit de interesante, trebuie să cunoșcăm-i manieră a ductului continuu și labirintic al liniei, fragmentar irizată de pete de culoare, întimplări ale existenței reale ori legendare în variante sublimite. Chirnoagă ne propune o lume de prezență umanului (micul personaj desins parcă din mitologiile hamangiene) sînt prin ele însele purtătoare de semnificații cel puțin în măsura în care o face, de regulă, creația grafică. În ceea ce privește lucrările de grafică propriu zisă ce sînt deosebit de interesante, trebuie să cunoșcăm-i manieră a ductului continuu și labirintic al liniei, fragmentar irizată de pete de culoare, întimplări ale existenței reale ori legendare în variante sublimite. Chirnoagă ne propune o lume de prezență umanului (micul personaj desins parcă din mitologiile hamangiene) sînt prin ele însele purtătoare de semnificații cel puțin în măsura în care o face, de regulă, creația grafică. În ceea ce privește lucrările de grafică propriu zisă ce sînt deosebit de interesante, trebuie să cunoșcăm-i manieră a ductului continuu și labirintic al liniei, fragmentar irizată de pete de culoare, întimplări ale existenței reale ori legendare în variante sublimite. Chirnoagă ne propune o lume de prezență umanului (micul personaj desins parcă din mitologiile hamangiene) sînt prin ele însele purtătoare de semnificații cel puțin în măsura în care o face, de regulă, creația grafică. În ceea ce privește lucrările de grafică propriu zisă ce sînt deosebit de interesante, trebuie să cunoșcăm-i manieră a ductului continuu și labirintic al liniei, fragmentar irizată de pete de culoare, întimplări ale existenței reale ori legendare în variante sublimite. Chirnoagă ne propune o lume de prezență umanului (micul personaj desins parcă din mitologiile hamangiene) sînt prin ele însele purtătoare de semnificații cel puțin în măsura în care o face, de regulă, creația grafică. În ceea ce privește lucrările de grafică propriu zisă ce sînt deosebit de interesante, trebuie să cunoșcăm-i manieră a ductului continuu și labirintic al liniei, fragmentar irizată de pete de culoare, întimplări ale existenței reale ori legendare în variante sublimite. Chirnoagă ne propune o lume de prezență umanului (micul personaj desins parcă din mitologiile hamangiene) sînt prin ele însele purtătoare de semnificații cel puțin în măsura în care o face, de regulă, creația grafică. În ceea ce privește lucrările de grafică propriu zisă ce sînt deosebit de interesante, trebuie să cunoșcăm-i manieră a ductului continuu și labirintic al liniei, fragmentar irizată de pete de culoare, întimplări ale existenței reale ori legendare în variante sublimite. Chirnoagă ne propune o lume de prezență umanului (micul personaj desins parcă din mitologiile hamangiene) sînt prin ele însele purtătoare de semnificații cel puțin în măsura în care o face, de regulă, creația grafică. În ceea ce privește lucrările de grafică propriu zisă ce sînt deosebit de interesante, trebuie să cunoșcăm-i manieră a ductului continuu și labirintic al liniei, fragmentar irizată de pete de culoare, întimplări ale existenței reale ori legendare în variante sublimite. Chirnoagă

„Mășterul Manole”, această nepieritoare creație a genului popular românesc, deși pare unică, fără asemănare și pereche, totuși, după ce o citești și te desfaci puțin de farmecul ei dureros te trimite la asemnări. A apropierei.

Si in primul rind la „Miorita”.
Intr-adevar aceste două nestemate ale folclorului nostru — deși cu teme deosebite — sint unite, atit prin întocmirea lor artistică, rară, tăiată parca în marmură (care la rindul ei tăie, străbate timpul), cit și prin aceea că ele înfățișează sfîșierii lăuntrice care, prin înalta lor tratare poetică, încintă și cutremură, desfată și intristează.

Mănăstirea din Curtea de Argeș, pe care am avut, toată copilăria și apoi mai tîrziu de neamurată ori, prietelul s-o văd, își răsucește și astăzi turele aurițe, năduitor de frumoase.

Dar poetul popular a ținut s-o aureoleze încă o dată.
Pentru că, deși atestarea ei istorică este datată în vremea lui Neagoe Basarab (deci în secolul al XVI-lea) — domnie blindă, lină și luminată, creatorul sau creatorii legendei împing făurirea acestor momente de frumusețe, cu mult înainte, în timpul lui Negru Vodă, adică pe vremea primelor așezări statale românești.

Poate pentru faptul că și numele care ne sugerează asprimea și amenințările pe ziduri, apăsătoare, negre: „Voi zidi pe voi / Voi zidi de voi / Chiar în temelii”.

Dar să ne oprim puțin asupra subiectului. Ni se povestește unduitor de frumos cum Negru Vodă trece pe „Argeș în gios” însoțit de mesterii mari „calfe și zidarii”, căutînd un loc potrivit pentru înălțarea unei mănăstiri. Întîlnesc un „biet ciobănaș / Din flutier, doinas” care, păstîrduin-și turma de oi, vîzuse „un zid părăsit / Și neisprăvit”; poate că prin aceste versuri poetul anonim (popular) își îndreptățește trimiterile către alt timp (moment) istoric, deosebit de vremea blajină și înțeleaptă a lui Neagoe Basarab.

Domnul hotărăște ca acel loc să fie ales pentru „durarea” unei „mănăstiri”, înaltă cum „n-a mai fost alta”.

Mesterii, atit datorită destoiniciei lor, cit și, poate, chinului de amenințarea sumbră, nemiloasă, pe care am amintit-o se grabesc, măsoară lucrurile cu sori, sapă șanturi și încep să ridice ziduri.

Fină aici, pină acum, am putea spune că asistăm la partea „realistă”, firească a trudei pămîșe și înspăimîntate totodată a mesterilor.

lor. Dar, brusc, prin aceste versuri intrăm în legendă, într-un teritoriu fantastic: „Dar orice lucra / Noaptea se surpa / A doua zi iar / A treia zi iar / A patra zi iar / Lucra în zadar”.

Mășterul Manole (ca și Miorita, varianta a-cestuia — intructiva este culesă și puțin prelucrată de V. Alexandri — spun aceasta, deoarece în variantele muntenesti pe care le-am citit și ascultat mai apropiate, mai „de la fata locului”, el este numit Manole), deci mesterul are un vis ciudat izbăvitor: „Știti ce am visat / De cînd m-am culcat? / O șoaptă de sus /

NICOLAE VELEA inedit

Aievea mi-a spus / Că orice-am lucra / Noaptea s-o surpa / Pin-o noapte / În zid de-a zidi / Ce-a-nu-i solțar / Care s-o iși / Mîni în zar / de zid / Izbăvitor — aparent deoarece, direct ca le și zidarii” s-au legat să păstreze „taină” (într-o altă variantă „Mășterul Manole”) n-au păstrat-o.

Și iată că „zori de zi”, cînd „Manea se trezi” (aici acum, în legendă, observăm că numele mesterului este scutit și fără egal se schimbă, e parca mai apropiat, mai cald) Manea deci: „Drumul cereta / Cînd vai, ce zărea? / Sotioara lui / Floarea cîmpului”.

El, cutremurat, pentru că trebuia să-și tină logămintul făcut de a o zidi, cheamă, imploră, forțele naturii să se dezlănțuie și să-și impiedice mersul: „Cit el o zărea / Inima-i sărea / În genunchi cădea / Și plîngînd zicea: / Dă, Doamne pe lume / O ploaie cu spume... / Apele să crească / Mîndra să-mi oprească”.

Ruga sa este primită, este îndeplinită, forțele naturii se dezlănțuie napraznic: vîntul îndoale paltinii, despoaie brazii, răstoarnă munții, dar pe Ana, credincioasă și vajnică, „nici c-o înturna”.

Manea turbează de furie, dar își cuprinde mîndra în brate, o urcă pe schele și o amăgește, spunîndu-i că vrea s-o zidească în glumă. Înă, cînd „Zidul suia / Și-o cuprindea / Pin-la gleznoare / Pin-la pulpăsoare”, ea îl roagă să țeseze ce sa ga, deoarece zidul rău și strîng și copilașu-mi plînge”. Deci Ana nu se gîndește doar la suferința ei, ci și la a copilului și astfel asistăm la o jertfă sporită, la o jertfă în jertfă, deoarece Manole care „turba și îi mereu lucra” nu și sacrifică doar soția, ci și fiul. Și ultima lîngură a Anei este comăturătoare, sfîșietoare: „Anci vai de ea / Nu se mai vede / Ci se auză / Din zid că zicea / Zidul rău mă stringe / Viata mi se stînge”.

De acum, înălțarea mănăstirii se desfășoară lesne, fără opreliști și Negru Vodă, cînd o vede falcnic, înaltă „cum n-a mai fost altă”, se înveselește, dar îl roade o bănuială: Nu cumva mesterii pot să ridice o mănăstire „mult mai frumoasă / și mult mai frumoasă?” Întrubă, aceștia răspund cutozători și cu o „veselă mîndrie”, că da, pot să zidească un lăcaș de amintire și de pomenire, mult mai frumos și mai luminos. Atunci, domnul pronunțează să se strice schelele, să se ridice scările, iar mesterii să fie părăsiți și lăsați să putrezească „sus, pe acoperiș”. Zidarii își fac „aripi zbrătoare / din sîndrili ușoare” pe care le întind, sar în vîzduh, dar „unde pica / trupul-i despică”.

Mășterul Manole, în timp ce-și făurea pîndele și neputnicioasele arpi, mai aude din zid, „un glas năbușit / un glas mult lubit” este gemăntul, tîngușia sfîșietoare a Anei: „Zidul rău mă stringe / Copilașu-mi plînge / Viata mi se stînge”. Năduț de durere, nelătețutul mester i se „înveșește ochii”, i se pare că „lumina se-nouărea / Norii se învîrtă”, iar el se arunca și „mort bietul cădea”. Într-o cado țîșnete „O fîrtîniță lină / Cu apă puțînă / Cu apă sărată / Cu lacrima mîstăc”.

Aste desigur Fintina Mășterului Manole, mică, sfioasă, dar frumoasă, aflată într-o vilcea din preajma Mănăstirii Argeșului.

În această baladă, rară prin frumusețea și realizarea ei artistică, se împletesc motive și elemente de legendă, adică al unui fapt real — aici ridicarea mănăstirii Argeșului, fapt trecut prin filacără înaltă și curată a imaginației și genului poetic popular, cu elemente ale baladelor — elogiare, cîntarea cu netărmurită admirație a faptelor de eroism și jertfă săvîșite de eroii — de cele mai multe ori reali — ai acestei balade.

Semnificația majoră a legendei „Mănăstirii Argeșului” (deoarece aici predomină ideea, altăcînd, structura legendei) este aceea că la temelia oricărei opere durabile, nepieritoare, se află pasiunea fierbinte a creației, zburcucim arzător și cocotitor, jertfa nepregătită fără margini, durată, dar intrată în nemurire.

Prelundu unele date din textul lui Vasile Panopol, editorul ar fi putut cel puțin să se gîndească la o anevoie volumului său intruz text al lui Vasile Panopol, text redactat tomal pe baza documentelor din pachetele deja menționate; ar fi făcut, astfel, un gest de dreptate și pentru acest cărturar care a salvat manuscrisele poetului și documentele familiei, pentru a ajunge la Academia, de el aranjate și (documentele) de el transcrie. Textul său din 1945 are și o altă valoare, intrucit Panopol era (dacă informațiile mele sînt corecte) fiul lui Vasile Pogor jurnalistul și, deci, nepotul poetului — ceea ce explică și alaiasamentul său pentru hîrțile rămase de la vorticul omonim; povestind cum a salvat aceste hîrți atunci cînd, în 1900, tatăl său a vîndut casa din Iași prințesei Maria Moruzi, Panopol adaugă, cu o mîndrie îndreptățită: „Am avut norocul să îmbogățesc, într-o slabă măsură, literatura...” (ms. cit., p. 14).

Prelundu unele date din textul lui Vasile Panopol, editorul ar fi putut cel puțin să se gîndească la o anevoie volumului său intruz text al lui Vasile Panopol, text redactat tomal pe baza documentelor din pachetele deja menționate; ar fi făcut, astfel, un gest de dreptate și pentru acest cărturar care a salvat manuscrisele poetului și documentele familiei, pentru a ajunge la Academia, de el aranjate și (documentele) de el transcrie. Textul său din 1945 are și o altă valoare, intrucit Panopol era (dacă informațiile mele sînt corecte) fiul lui Vasile Pogor jurnalistul și, deci, nepotul poetului — ceea ce explică și alaiasamentul său pentru hîrțile rămase de la vorticul omonim; povestind cum a salvat aceste hîrți atunci cînd, în 1900, tatăl său a vîndut casa din Iași prințesei Maria Moruzi, Panopol adaugă, cu o mîndrie îndreptățită: „Am avut norocul să îmbogățesc, într-o slabă măsură, literatura...” (ms. cit., p. 14).

O fereastră deschisă

Urmare din pag. I
este, o apreciază, o judecă, o „trăiește” și evăntuie: o consacră pe plan social, fiind, din acest punct de vedere, un „partener” al operii cu care intră în dialog și pe care nu o asumă potrivit propriilor disponibilități afective, propriile experiențe de viață. Între cititor și operă se stabilește astfel o relație cu caracter special, un dialog prin care „mesajul” autorului este decodificat și reîntăit cu o intensitate specifică, cu nuanțe strict personale.

Se concretizează astfel un proces de comunicare prin intermediul creației literare. Autorul și cititorul constituie cei doi poli ai acestui proces, aflați în strînsă relație cu mesajul (opera). Emițătorul (scriitorul) codifică acest mesaj în limbajul psihologiei literare și vorbește chiar de o „variabilă-cititor” sau de „clase de receptanță”, dovadă că problema îi preocupă în mod deosebit pentru că realitatea este activă, reprezintă deci o contopire a intenției autorului cu disponibilitățile cititorului, care este în acest fel un legitim interpret al operei.

Modul de receptare a unei creații literare confirmă cit se poate de convingător teoria „operei deschise” a lui Umberto Eco, potrivit căreia o operă nu reprezintă un spațiu închis și impenetrabil, care prin fațetele lui multiple, prir infinitele posibilități de organizare propune cititorului o fertă implicare, o strînsă colaborare. Fiind o construcție „deschisă” prin multiple registre și ambiguități, opera incită la dialog, plină la falcut. În acest caz, Panopol, actele Stolnicenilor și ale Slobotăci, cite s-au mai păstrat, „poartă urme de arsuri” (ms. cit., p. 5).

Vasile Pogor a avut un fiu, Constantin Pogor căpitanul, care a stăpînit părți din Stolniceni și Slobotăca, afirmă Panopol (ms. cit., p. 4); „Vasile Pogor a avut un fiu, Constantin Pogor căpitanul, care a stăpînit părți din moștele Stolniceni și Hobotăca”, transcrie Vasile Sandu (Prefața cit., p. VII; sublinierea imi aparține). „Nepotul lui Constantin Căpitanul, care a mai avut doi frați, Andrei și Axinte, e tatăl lui Vasile Pogor, scriitorul de care ne ocupăm”, continuă Vasile Sandu (loc. cit., p. VII). Nu știu dacă cititorii cărora accesul la manuscrisul lui Panopol nu le e foarte la îndemînă vor înțelege ce a vrut să spună autorul: cine a mai avut doi frați? Constantin căpitanul sau nepotul său, care e tatăl lui Vasile Pogor? Nici unul, nici altul: Vasile Sandu a înțeles cu totul greșit precizările genealogice date de Panopol; el arată că acel căpitan „a avut mai mulți copii, dintre care și pe Andrei Pogor, bunicul vorticului”; conform unui document din 1753 — continuă Panopol — Andrei a mai avut un frate, Axinte, mort la acea dată (ms. cit., p. 5).

Din formularea lui Vasile Sandu nu se poate afla cine a fost bunicul și cine a fost tatăl lui Vasile Pogor, „scriitorul de care ne ocupăm”. După manuscrisul lui Panopol și după documentele din pachetul DCXX, se poate preciza că bunicul a fost Andrei Pogor iar tatăl — Sandu Pogor. Despre Andrei Pogor, Panopol arată că e menționat în acte din 1746 și 1753 și că „nu a avut rang de boierie, el căzuze, ca și tot neamul lui, în mazilie, cu toate că stăpînea părți din moștele bunicii lui Vasile” (ms. cit., p. 5).

O biografie nescrisă: Vasile Pogor, „iubitorul de ostenală”

Inițiativa Editurii „Minerva” de a include în seria „Restituție” o selecție din ceea ce literatura română datează rează vorticului Vasile Pogor (1792—1759 și 1740; alături de alți mărmăci-tori Heniadei o scribi biografia mai consistentă. Din păcate, editorul a preferat să meargă, în această direcție, pe un fel de linie a minime rezistențe: intrucit la Secția de Manuscrise a Bibliotecii Academiei a fost demult depusă arhiva lui Vasile Panopol și în cadrul Emiției A. 519 — se află un text destinat vorticului Heniadei o scribi biografia mai consistentă. Din păcate, editorul a preferat să meargă, în această direcție, pe un fel de linie a minime rezistențe: intrucit la Secția de Manuscrise a Bibliotecii Academiei a fost demult depusă arhiva lui Vasile Panopol și în cadrul Emiției A. 519 — se află un text destinat vorticului Heniadei o scribi biografia mai consistentă. Din păcate, editorul a preferat să meargă, în această direcție, pe un fel de linie a minime rezistențe: intrucit la Secția de Manuscrise a Bibliotecii Academiei a fost demult depusă arhiva lui Vasile Panopol și în cadrul Emiției A. 519 — se află un text destinat vorticului Heniadei o scribi biografia mai consistentă. Din păcate, editorul a preferat să meargă, în această direcție, pe un fel de linie a minime rezistențe: intrucit la Secția de Manuscrise a Bibliotecii Academiei a fost demult depusă arhiva lui Vasile Panopol și în cadrul Emiției A. 519 — se află un text destinat vorticului Heniadei o scribi biografia mai consistentă. Din păcate, editorul a preferat să meargă, în această direcție, pe un fel de linie a minime rezistențe: intrucit la Secția de Manuscrise a Bibliotecii Academiei a fost demult depusă arhiva lui Vasile Panopol și în cadrul Emiției A. 519 — se află un text destinat vorticului Heniadei o scribi biografia mai consistentă. Din păcate, editorul a preferat să meargă, în această direcție, pe un fel de linie a minime rezistențe: intrucit la Secția de Manuscrise a Bibliotecii Academiei a fost demult depusă arhiva lui Vasile Panopol și în cadrul Emiției A. 519 — se află un text destinat vorticului Heniadei o scribi biografia mai consistentă. Din păcate, editorul a preferat să meargă, în această direcție, pe un fel de linie a minime rezistențe: intrucit la Secția de Manuscrise a Bibliotecii Academiei a fost demult depusă arhiva lui Vasile Panopol și în cadrul Emiției A. 519 — se află un text destinat vorticului Heniadei o scribi biografia mai consistentă. Din păcate, editorul a preferat să meargă, în această direcție, pe un fel de linie a minime rezistențe: intrucit la Secția de Manuscrise a Bibliotecii Academiei a fost demult depusă arhiva lui Vasile Panopol și în cadrul Emiției A. 519 — se află un text destinat vorticului Heniadei o scribi biografia mai consistentă. Din păcate, editorul a preferat să meargă, în această direcție, pe un fel de linie a minime rezistențe: intrucit la Secția de Manuscrise a Bibliotecii Academiei a fost demult depusă arhiva lui Vasile Panopol și în cadrul Emiției A. 519 — se află un text destinat vorticului Heniadei o scribi biografia mai consistentă. Din păcate, editorul a preferat să meargă, în această direcție, pe un fel de linie a minime rezistențe: intrucit la Secția de Manuscrise a Bibliotecii Academiei a fost demult depusă arhiva lui Vasile Panopol și în cadrul Emiției A. 519 — se află un text destinat vorticului Heniadei o scribi biografia mai consistentă. Din păcate, editorul a preferat să meargă, în această direcție, pe un fel de linie a minime rezistențe: intrucit la Secția de Manuscrise a Bibliotecii Academiei a fost demult depusă arhiva lui Vasile Panopol și în cadrul Emiției A. 519 — se află un text destinat vorticului Heniadei o scribi biografia mai consistentă. Din păcate, editorul a preferat să meargă, în această direcție, pe un fel de linie a minime rezistențe: intrucit la Secția de Manuscrise a Bibliotecii Academiei a fost demult depusă arhiva lui Vasile Panopol și în cadrul Emiției A. 519 — se află un text destinat vorticului Heniadei o scribi biografia mai consistentă. Din păcate, editorul a preferat să meargă, în această direcție, pe un fel de linie a minime rezistențe: intrucit la Secția de Manuscrise a Bibliotecii Academiei a fost demult depusă arhiva lui Vasile Panopol și în cadrul Emiției A. 519 — se află un text destinat vorticului Heniadei o scribi biografia mai consistentă. Din păcate, editorul a preferat să meargă, în această direcție, pe un fel de linie a minime rezistențe: intrucit la Secția de Manuscrise a Bibliotecii Academiei a fost demult depusă arhiva lui Vasile Panopol și în cadrul Emiției A. 519 — se află un text destinat vorticului Heniadei o scribi biografia mai consistentă. Din păcate, editorul a preferat să meargă, în această direcție, pe un fel de linie a minime rezistențe: intrucit la Secția de Manuscrise a Bibliotecii Academiei a fost demult depusă arhiva lui Vasile Panopol și în cadrul Emiției A. 519 — se află un text destinat vorticului Heniadei o scribi biografia mai consistentă. Din păcate, editorul a preferat să meargă, în această direcție, pe un fel de linie a minime rezistențe: intrucit la Secția de Manuscrise a Bibliotecii Academiei a fost demult depusă arhiva lui Vasile Panopol și în cadrul Emiției A. 519 — se află un text destinat vorticului Heniadei o scribi biografia mai consistentă. Din păcate, editorul a preferat să meargă, în această direcție, pe un fel de linie a minime rezistențe: intrucit la Secția de Manuscrise a Bibliotecii Academiei a fost demult depusă arhiva lui Vasile Panopol și în cadrul Emiției A. 519 — se află un text destinat vorticului Heniadei o scribi biografia mai consistentă. Din păcate, editorul a preferat să meargă, în această direcție, pe un fel de linie a minime rezistențe: intrucit la Secția de Manuscrise a Bibliotecii Academiei a fost demult depusă arhiva lui Vasile Panopol și în cadrul Emiției A. 519 — se află un text destinat vorticului Heniadei o scribi biografia mai consistentă. Din păcate, editorul a preferat să meargă, în această direcție, pe un fel de linie a minime rezistențe: intrucit la Secția de Manuscrise a Bibliotecii Academiei a fost demult depusă arhiva lui Vasile Panopol și în cadrul Emiției A. 519 — se află un text destinat vorticului Heniadei o scribi biografia mai consistentă. Din păcate, editorul a preferat să meargă, în această direcție, pe un fel de linie a minime rezistențe: intrucit la Secția de Manuscrise a Bibliotecii Academiei a fost demult depusă arhiva lui Vasile Panopol și în cadrul Emiției A. 519 — se află un text destinat vorticului Heniadei o scribi biografia mai consistentă. Din păcate, editorul a preferat să meargă, în această direcție, pe un fel de linie a minime rezistențe: intrucit la Secția de Manuscrise a Bibliotecii Academiei a fost demult depusă arhiva lui Vasile Panopol și în cadrul Emiției A. 519 — se află un text destinat vorticului Heniadei o scribi biografia mai consistentă. Din păcate, editorul a preferat să meargă, în această direcție, pe un fel de linie a minime rezistențe: intrucit la Secția de Manuscrise a Bibliotecii Academiei a fost demult depusă arhiva lui Vasile Panopol și în cadrul Emiției A. 519 — se află un text destinat vorticului Heniadei o scribi biografia mai consistentă. Din păcate, editorul a preferat să meargă, în această direcție, pe un fel de linie a minime rezistențe: intrucit la Secția de Manuscrise a Bibliotecii Academiei a fost demult depusă arhiva lui Vasile Panopol și în cadrul Emiției A. 519 — se află un text destinat vorticului Heniadei o scribi biografia mai consistentă. Din păcate, editorul a preferat să meargă, în această direcție, pe un fel de linie a minime rezistențe: intrucit la Secția de Manuscrise a Bibliotecii Academiei a fost demult depusă arhiva lui Vasile Panopol și în cadrul Emiției A. 519 — se află un text destinat vorticului Heniadei o scribi biografia mai consistentă. Din păcate, editorul a preferat să meargă, în această direcție, pe un fel de linie a minime rezistențe: intrucit la Secția de Manuscrise a Bibliotecii Academiei a fost demult depusă arhiva lui Vasile Panopol și în cadrul Emiției A. 519 — se află un text destinat vorticului Heniadei o scribi biografia mai consistentă. Din păcate, editorul a preferat să meargă, în această direcție, pe un fel de linie a minime rezistențe: intrucit la Secția de Manuscrise a Bibliotecii Academiei a fost demult depusă arhiva lui Vasile Panopol și în cadrul Emiției A. 519 — se află un text destinat vorticului Heniadei o scribi biografia mai consistentă. Din păcate, editorul a preferat să meargă, în această direcție, pe un fel de linie a minime rezistențe: intrucit la Secția de Manuscrise a Bibliotecii Academiei a fost demult depusă arhiva lui Vasile Panopol și în cadrul Emiției A. 519 — se află un text destinat vorticului Heniadei o scribi biografia mai consistentă. Din păcate, editorul a preferat să meargă, în această direcție, pe un fel de linie a minime rezistențe: intrucit la Secția de Manuscrise a Bibliotecii Academiei a fost demult depusă arhiva lui Vasile Panopol și în cadrul Emiției A. 519 — se află un text destinat vorticului Heniadei o scribi biografia mai consistentă. Din păcate, editorul a preferat să meargă, în această direcție, pe un fel de linie a minime rezistențe: intrucit la Secția de Manuscrise a Bibliotecii Academiei a fost demult depusă arhiva lui Vasile Panopol și în cadrul Emiției A. 519 — se află un text destinat vorticului Heniadei o scribi biografia mai consistentă. Din păcate, editorul a preferat să meargă, în această direcție, pe un fel de linie a minime rezistențe: intrucit la Secția de Manuscrise a Bibliotecii Academiei a fost demult depusă arhiva lui Vasile Panopol și în cadrul Emiției A. 519 — se află un text destinat vorticului Heniadei o scribi biografia mai consistentă. Din păcate, editorul a preferat să meargă, în această direcție, pe un fel de linie a minime rezistențe: intrucit la Secția de Manuscrise a Bibliotecii Academiei a fost demult depusă arhiva lui Vasile Panopol și în cadrul Emiției A. 519 — se află un text destinat vorticului Heniadei o scribi biografia mai consistentă. Din păcate, editorul a preferat să meargă, în această direcție, pe un fel de linie a minime rezistențe: intrucit la Secția de Manuscrise a Bibliotecii Academiei a fost demult depusă arhiva lui Vasile Panopol și în cadrul Emiției A. 519 — se află un text destinat vorticului Heniadei o scribi biografia mai consistentă. Din păcate, editorul a preferat să meargă, în această direcție, pe un fel de linie a minime rezistențe: intrucit la Secția de Manuscrise a Bibliotecii Academiei a fost demult depusă arhiva lui Vasile Panopol și în cadrul Emiției A. 519 — se află un text destinat vorticului Heniadei o scribi biografia mai consistentă. Din păcate, editorul a preferat să meargă, în această direcție, pe un fel de linie a minime rezistențe: intrucit la Secția de Manuscrise a Bibliotecii Academiei a fost demult depusă arhiva lui Vasile Panopol și în cadrul Emiției A. 519 — se află un text destinat vorticului Heniadei o scribi biografia mai consistentă. Din păcate, editorul a preferat să meargă, în această direcție, pe un fel de linie a minime rezistențe: intrucit la Secția de Manuscrise a Bibliotecii Academiei a fost demult depusă arhiva lui Vasile Panopol și în cadrul Emiției A. 519 — se află un text destinat vorticului Heniadei o scribi biografia mai consistentă. Din păcate, editorul a preferat să meargă, în această direcție, pe un fel de linie a minime rezistențe: intrucit la Secția de Manuscrise a Bibliotecii Academiei a fost demult depusă arhiva lui Vasile Panopol și în cadrul Emiției A. 519 — se află un text destinat vorticului Heniadei o scribi biografia mai consistentă. Din păcate, editorul a preferat să meargă, în această direcție, pe un fel de linie a minime rezistențe: intrucit la Secția de Manuscrise a Bibliotecii Academiei a fost demult depusă arhiva lui Vasile Panopol și în cadrul Emiției A. 519 — se află un text destinat vorticului Heniadei o scribi biografia mai consistentă. Din păcate, editorul a preferat să meargă, în această direcție, pe un fel de linie a minime rezistențe: intrucit la Secția de Manuscrise a Bibliotecii Academiei a fost demult depusă arhiva lui Vasile Panopol și în cadrul Emiției A. 519 — se află un text destinat vorticului Heniadei o scribi biografia mai consistentă. Din păcate, editorul a preferat să meargă, în această direcție, pe un fel de linie a minime rezistențe: intrucit la Secția de Manuscrise a Bibliotecii Academiei a fost demult depusă arhiva lui Vasile Panopol și în cadrul Emiției A. 519 — se află un text destinat vorticului Heniadei o scribi biografia mai consistentă. Din păcate, editorul a preferat să meargă, în această direcție, pe un fel de linie a minime rezistențe: intrucit la Secția de Manuscrise a Bibliotecii Academiei a fost demult depusă arhiva lui Vasile Panopol și în cadrul Emiției A. 519 — se află un text destinat vorticului Heniadei o scribi biografia mai consistentă. Din păcate, editorul a preferat să meargă, în această direcție, pe un fel de linie a minime rezistențe: intrucit la Secția de Manuscrise a Bibliotecii Academiei a fost demult depusă arhiva lui Vasile Panopol și în cadrul Emiției A. 519 — se află un text destinat vorticului Heniadei o scribi biografia mai consistentă. Din păcate, editorul a preferat să meargă, în această direcție, pe un fel de linie a minime rezistențe: intrucit la Secția de Manuscrise a Bibliotecii Academiei a fost demult depusă arhiva lui Vasile Panopol și în cadrul Emiției A. 519 — se află un text destinat vorticului Heniadei o scribi biografia mai consistentă. Din păcate, editorul a preferat să meargă, în această direcție, pe un fel de linie a minime rezistențe: intrucit la Secția de Manuscrise a Bibliotecii Academiei a fost demult depusă arhiva lui Vasile Panopol și în cadrul Emiției A. 519 — se află un text destinat vorticului Heniadei o scribi biografia mai consistentă. Din păcate, editorul a preferat să meargă, în această direcție, pe un fel de linie a minime rezistențe: intrucit la Secția de Manuscrise a Bibliotecii Academiei a fost demult depusă arhiva lui Vasile Panopol și în cadrul Emiției A. 519 — se află un text destinat vorticului Heniadei o scribi biografia mai consistentă. Din păcate, editorul a preferat să meargă, în această direcție, pe un fel de linie a minime rezistențe: intrucit la Secția de Manuscrise a Bibliotecii Academiei a fost demult depusă arhiva lui Vasile Panopol și în cadrul Emiției A. 519 — se află un text destinat vorticului Heniadei o scribi biografia mai consistentă. Din păcate, editorul a preferat să meargă, în această direcție, pe un fel de linie a minime rezistențe: intrucit la Secția de Manuscrise a Bibliotecii Academiei a fost demult depusă arhiva lui Vasile Panopol și în cadrul Emiției A. 519 — se află un text destinat vorticului Heniadei o scribi biografia mai consistentă. Din păcate, editorul a preferat să meargă, în această direcție, pe un fel de linie a minime rezistențe: intrucit la Secția de Manuscrise a Bibliotecii Academiei a fost demult depusă arhiva lui Vasile Panopol și în cadrul Emiției A. 519 — se află un text destinat vorticului Heniadei o scribi biografia mai consistentă. Din păcate, editorul a preferat să meargă, în această direcție, pe un fel de linie a minime rezistențe: intrucit la Secția de Manuscrise a Bibliotecii Academiei a fost demult depusă arhiva lui Vasile Panopol și în cadrul Emiției A. 519 — se află un text destinat vorticului Heniadei o scribi biografia mai consistentă. Din păcate, editorul a preferat să meargă, în această direcție, pe un fel de linie a minime rezistențe: intrucit la Secția de Manuscrise a Bibliotecii Academiei a fost demult depusă arhiva lui Vasile Panopol și în cadrul Emiției A. 519 — se află un text destinat vorticului Heniadei o scribi biografia mai consistentă. Din păcate, editorul a preferat să meargă, în această direcție, pe un fel de linie a minime rezistențe: intrucit la Secția de Manuscrise a Bibliotecii Academiei a fost demult depusă arhiva lui Vasile Panopol și în cadrul Emiției A. 519 — se află un text destinat vorticului Heniadei o scribi biografia mai consistentă. Din păcate, editorul a preferat să meargă, în această direcție, pe un fel de linie a minime rezistențe: intrucit la Secția de Manuscrise a Bibliotecii Academiei a fost demult depusă arhiva lui Vasile Panopol și în cadrul Emiției A. 519 — se află un text destinat vorticului Heniadei o scribi biografia mai consistentă. Din păcate, editorul a preferat să meargă, în această direcție, pe un fel de linie a minime rezistențe: intrucit la Secția de Manuscrise a Bibliotecii Academiei a fost demult depusă arhiva lui Vasile Panopol și în cadrul Emiției A. 519 — se află un text destinat vorticului Heniadei o scribi biografia mai consistentă. Din păcate, editorul a preferat să meargă, în această direcție, pe un fel de linie a minime rezistențe: intrucit la Secția de Manuscrise a Bibliotecii Academiei a fost demult depusă arhiva lui Vasile Panopol și în cadrul Emiției A. 519 — se află un text destinat vorticului Heniadei o scribi biografia mai consistentă. Din păcate, editorul a preferat să meargă, în această direcție, pe un fel de linie a minime rezistențe: intrucit la Secția de Manuscrise a Bibliotecii Academiei a fost demult depusă arhiva lui Vasile Panopol și în cadrul Emiției A. 519 — se află un text destinat vorticului Heniadei o scribi biografia mai consistentă. Din păcate, editorul a preferat să meargă, în această direcție, pe un fel de linie a minime rezistențe: intrucit la Secția de Manuscrise a Bibliotecii Academiei a fost demult depusă arhiva lui Vasile Panopol și în cadrul Emiției A. 519 — se află un text destinat vorticului Heniadei o scribi biografia mai consistentă. Din păcate, editorul a preferat să meargă, în această direcție, pe un fel de linie a minime rezistențe: intrucit la Secția de Manuscrise a Bibliotecii Academiei a fost demult depusă arhiva lui Vasile Panopol și în cadrul Emiției A. 519 — se află un text destinat vorticului Heniadei o scribi biografia mai consistentă. Din păcate, editorul a preferat să meargă, în această direcție, pe un fel de linie a minime rezistențe: intrucit la Secția de Manuscrise a Bibliotecii Academiei a fost demult depusă arhiva lui Vasile Panopol și în cadrul Emiției A. 519 — se află un text destinat vorticului Heniadei o scribi biografia mai consistentă. Din păcate, editorul a preferat să meargă, în această direcție, pe un fel de linie a minime rezistențe: intrucit la Secția de Manuscrise a Bibliotecii Academiei a fost demult depusă arhiva lui Vasile Panopol și în cadrul Emiției A. 519 — se află un text destinat vorticului Heniadei o scribi biografia mai consistentă. Din păcate, editorul a preferat să meargă, în această direcție, pe un fel de linie a minime rezistențe: intrucit la Secția de Manuscrise a Bibliotecii Academiei a fost demult depusă arhiva lui Vasile Panopol și în cadrul Emiției A. 519 — se află un text destinat vorticului Heniadei o scribi biografia mai consistentă. Din păcate, editorul a preferat să meargă, în această direcție, pe un fel de linie a minime rezistențe: intrucit la Secția de Manuscrise a Bibliotecii Academiei a fost demult depusă arhiva lui Vasile Panopol și în cadrul Emiției A. 519 — se află un text destinat vorticului Heniadei o scribi biografia mai consistentă. Din păcate, editorul a preferat să meargă, în această direcție, pe un fel de linie a minime rezistențe: intrucit la Secția de Manuscrise a Bibliotecii Academiei a fost demult depusă arhiva lui Vasile Panopol și în cadrul Emiției A. 519 — se află un text destinat vorticului Heniadei o scribi biografia mai consistentă. Din păcate, editorul a preferat să meargă, în această direcție, pe un fel de linie a minime rezistențe: intrucit la Secția de Manuscrise a Bibliotecii Academiei a fost demult depusă arhiva lui Vasile Panopol și în cadrul Emiției A. 519 — se află un text destinat vorticului Heniadei o scribi biografia mai consistentă. Din păcate, editorul a preferat să meargă, în această direcție, pe un fel de linie a minime rezistențe: intrucit la Secția de Manuscrise a Bibliotecii Academiei a fost demult depusă arhiva lui Vasile Panopol și în cadrul Emiției A. 519 — se află un text destinat vorticului Heniadei o scribi biografia mai consistentă. Din păcate, editorul a preferat să meargă, în această direcție, pe un fel de linie a minime rezistențe: intrucit la Secția de Manuscrise a Bibliotecii Academiei a fost demult depusă arhiva lui Vasile Panopol și în cadrul Emiției A. 519 — se află un text destinat vorticului Heniadei o scribi biografia mai consistentă. Din păcate, editorul a preferat să meargă, în această direcție, pe un fel de linie a minime rezistențe: intrucit la Secția de Manuscrise a Bibliotecii Academiei a fost demult depusă arhiva lui Vasile Panopol și în cadrul Emiției A. 519 — se află un text destinat vorticului Heniadei o scribi biografia mai consistentă. Din păcate, editorul a preferat să meargă, în această direcție, pe un fel de linie a minime rezistențe: intrucit la Secția de Manuscrise a Bibliotecii Academiei a fost demult depusă arhiva lui Vasile Panopol și în cadrul Emiției A. 519 — se află un text destinat vorticului Heniadei o scribi biografia mai consistentă. Din păcate, editorul a preferat să meargă, în această direcție, pe un fel de linie a minime rezistențe: intrucit la Secția de Manuscrise a Bibliotecii Academiei a fost demult depusă arhiva lui Vasile Panopol și în cadrul Emiției A. 519 — se află un text destinat vorticului Heniadei o scribi biografia mai consistentă. Din păcate, editorul a preferat să meargă, în această direcție, pe un fel de linie a minime rezistențe: intrucit la Secția de Manuscrise a Bibliotecii Academiei a fost demult depusă arhiva lui Vasile Panopol și în cadrul Emiției A. 519 — se află un text destinat vorticului Heniadei o scribi biografia mai consistentă. Din păcate, editorul a preferat să meargă, în această direcție, pe un fel de linie a minime rezistențe: intrucit la Secția de Manuscrise a Bibliotecii Academiei a fost demult depusă arhiva lui Vasile Panopol și în cadrul Emiției A. 519 — se află un text destinat vorticului Heniadei o scribi biografia mai consistentă. Din păcate, editorul a preferat să meargă, în această direcție, pe un fel de linie a minime rezistențe: intrucit la Secția de Manuscrise a Bibliotecii Academiei a fost demult depusă arhiva lui Vasile Panopol și în cadrul Emiției A. 519 — se află un text destinat vorticului Heniadei o scribi biografia mai consistentă. Din păcate, editorul a preferat să meargă, în această direcție, pe un fel de linie a minime rezistențe: intrucit la Secția de Manuscrise a Bibliotecii Academiei a fost demult depusă arhiva lui Vasile Panopol și în cadrul Emiției A. 519 — se află un text destinat vorticului Heniadei o scribi biografia mai consistentă. Din păcate, editorul a preferat să meargă,

Tudor Bugnariu

născut în 1909, în miezul unei epoci furtunoase ca aceea pe care a străbătut-o, profesorul Tudor Bugnariu s-a manifestat ca o conștiință lucidă, de o mare sensibilitate și de un adânc realism. O asemenea conștiință și-a făcut, în mod răspicat, auzit glasul încă de pe vremea când la noi, precum și prin alte părți ale lumii, cele mai mari cuceriri ale umanității erau greu puse la încercare: „Fascismul este o crimă o trimisă contra României, contra poporului român, contra culturii românești și a bunului simț”, avea să scrie cu o deosebită clarviziune, încă de pe atunci, tânărul Tudor Bugnariu.

Om al spiritului și al faptelor, el a pornit la acțiune și s-a angajat de timpuriu în mișcarea revoluționară. S-a înscris în rândurile P.C.R., imediat după terminarea Facultății de litere și filosofie (1934), continuându-și în acest fel și împlinind tot mai mult ceea ce începuse cu curaj și dăruire în anul 1929 — lupta antifascistă. A făcut parte din Comitetul Național Antifascist, creat în luna 1933 din inițiativa comunistilor. A redactat numeroase broșuri cu caracter de popularizare, atrăgând atenția marelui public asupra pericolului amenințat de se arăta la orizont. A înființat și redactat mai multe reviste, îndemnând la acțiuni antifasciste hotărâte. Rămân drept pildă în acest sens publicațiile „Alte zări” și „Veac nou”. Condamnat la închisoare în mai multe rânduri, ca urmare a unei intense activități revoluționare, în 1935 a fost dat afară și din învățământul superior. Și-a continuat însă munca sa de militant și și mai mult îndirigând și tenacitate, alături de alți intelectuali progresiști de prin părțile Clujului: T. Vescau, V. Moldoveanu, Francisc Pacurariu, Ilie Murgulescu, C. Drăgulescu ș.a.

Ca pedagog, Tudor Bugnariu a știut să îmbine de la început teoria și practica. A fost un „om de temelie al vieții universitare”, atât ca lămuritor filosofic și ca atitudine morală. S-a aplecat din tinerețe asupra sensurilor existenței umane, ale culturii și acțiunii sociale. A optat din pri-

mele momente (încă din vremea studenției), când participa la seminariile de sociologie ale profesorului Virgil Barbat, la ideile marxismului, contribuind mult apoi la afirmarea și mai ales la răspindirea spiritului viu, antidogmatic, al acestei filosofii.

După eliberare, trecind doar pentru puțin timp prin diferite munci administrative (a fost primar al Clujului, ministru adjunct și consilier diplomatic), s-a consacrat în întregime activității universitare. Ani de-a rândul șef de catedră, decan sau prorector al Universității din București și Cluj-Napoca, profesorul, cum cu îndreptărire i se spunea în mod cult, s-a consacrat pe deplin cu idealul spre care și-a dedicat întreaga viață, acela de a-și forma și învăța pe alții. Dintr-o asemenea nelămurită dragoste de oameni, dar mai ales dintr-o adâncă sete pentru adevăr și dreptate, profesorul Tudor Bugnariu s-a angajat în acțiunea revoluționară.

Acum, profesorul Tudor Bugnariu ne-a părăsit, trecând în neființă. Nașcut, printr-o coincidență, în ziua de 30 iunie, de ziua învățătorului, el va rămâne pentru foștii săi studenți și pentru cadrele didactice simbolul „unui educator prin excelență”, și nu numai sau poate nu atât prin ceea ce a spus sau a scris, ci îndeosebi „prin ținuta sa morală ireproșabilă”, asemenea unui Socrate din vremurile noastre.

Prin activitatea sa didactică și științifică, profesorul Tudor Bugnariu și-a adus numeroase contribuții care vor constitui puncte de referință în filosofia și gândirea românească. Amintim aici spre exemplificare studiile sale perturbate de privirea la națiune și comunități istorice umane, analizate și cercetate riguroasă privind teoria culturii și umanismului. Un cuvânt aparte se cuvine a fi menționat în legătură cu investigațiile sale pătrunzătoare legate de fenomenul fascist sau neofascist. Și la fel ca în anul de tinerețe, când s-a ridicat prin prima sa apărare democrației și valorilor umanității, Tudor Bugnariu a rămas un gânditor profund și vigilent, care a atras mereu atenția contemporanilor asupra necesității de a se arăta un fenomen cum este neofascismul, apăsător din zgomotos în țări cu o mai mare sau mai mică tradiție de extramă dreaptă.

Afirmând și dezvoltând în continuare un spirit dialectic, o gândire vie și nelichidată de tarele unui dogmatism de tristă față, profesorul Tudor Bugnariu a perseverat, până la sfârșitul vieții, și prin cursurile sau conferințele unite la Universitatea cultural-științifică ori prin țară, în cultivarea idealilor vnguroși și originale ale materialismului dialectic și istoric în relevarea valențelor inovatoare și previzionale ale acestei filosofii ca instrument de nelocuit în cunoașterea științifică și acțiunea practică, revoluționară.

Gheorghe Lencan Stoica

Tableaux de Rodica Petrescu

CONFABULE

O floare — ea trece mereu prin fața ferestrelor — o pată de singe alunecă pe tulpina ei subțire — pesărușii deasupra orașului cheamă iar marea în grădina o corabie albă cu catargul în ramuri departe de ea — foarte departe — se aprinde un phœnix din cenușa lui va fi o lumină iar din lumina aceasta vei răsări tu — și vederea ta pe mine mă va aprinde aducându-mă în lume.

Iulian Neacșu

Spiritul Congresului al IX-lea

Urmare din pag. 1

Congresul al IX-lea este focarul de gaze prim care ne privesc rezultat de azi și impactul prin care cultura și arta și-au dobândit și își dobândesc un spirit tot mai înalt, edificator de conștiință și relevant tot mai ales în ceea ce privește rolul ei în epocă și în Epocă. Exponerea secretariatului general al partidului consacrat, printre altele și alte importante și neconținute semnificații, un spirit de o hotărâre și fermă vocație a continuității muncii

și creației, astfel încât procesul legic, revoluționar, să cunoască noi și noi temerari de afirmare în viața și preocupările întregii societăți, și să se constituie în normă și conduită a faptelor care să exprime și să poată exprima oricând o conștiință europeană.

Prin propunerea înființării unui Centru Național de Cultură „Cintarea României” și constituirea centrelor județene de cultură „Cintarea României” precum și transformările care survin din această nouă optică în

plan municipal, orașenesc și comunal, fenomenul cultural-artistic românesc intră pe orbita unei noi etape și sub un nou semn calitativ al expresiei sale, astfel încât manifestarea genului creator al poporului să poată cunoaște noi spații de rezonanță și împlinire.

Este acesta și contextul, ca și consensul în care slujitorii culturii și artei își pot aduce o contribuție majoră, adăugând noi și durabile argumente spiritului — alit de înalt și bogat în semnificații — al „Cintării României”.

Cultura generală

Urmare din pagina 1

rolul și datoria școlii în procesul de formare a tinerii generalități. Luând ca punct de pornire noțiunea de „cultură generală” pe latura sa lungă, complexă, privind-o ca pe o zestre esențială cu care omul intră în viață.

În ce măsură școala, manualul școlar, oferind cunoștințele de bază, stimulează aprofundarea pe cont propriu, formează, adică, gustul pentru învățarea permanentă, pentru lărgirea continuă a orizontului intelectual? Nu cumva împărțirea materiilor de studiu în „majore” și „minore”, în „obiecte de concurs” și „obiecte de bună zi” devine unscori o practică alit pentru elevii cit și pentru dascălii lor? Aplicarea ei obstinată poate duce la formarea unor buni slalomisti printre examene, a unui fel de „trăpăși” intelectuali, dar în nici un caz a unor oameni cu spirit deschis șor tot ce înseamnă nouitate în cunoaștere, cu simțele spirituale, capabili să judece o situație în toată complexitatea ei, dincolo de cadrul fatalmente limitat, al unei profesii anume. Să privim și să judecăm formalis-

mul unor manuale (de limba română, de istorie, de științe sociale), grăbi cu care sint redactate unscori, o anumită rutină ce barează prin frazeologie calea ideilor, îndepărtându-le pe elevii de domeniul respectiv.

Sint teme de meditație pe care trebuie să ni le propunem pentru a putea răspunde așa cum se cuvine orientărilor cuprinse în recentele expunerii-program ale secretariatului general al partidului.

Pentru a putea realiza construcția fundamentală a acestui timp socialist românesc — un om nou, cu spirit liber și demn, complex, cultivat, conștient de misiunea care-i revine în marele front de edificare a patriei.

Îi invităm pe cititorii noștri — creatorii de literatură, tinerii de diferite profesii, dascăli, elevi — la o dezbateră care poate porni de la aceste întrebări: „Cum se poate defini, astăzi, «cultură generală»? Care sint, care trebuie să fie instrumentele și metodele de realizare a ei? Cum se stabilește proporția între «cultură generală» și «cultură de specialitate»?”.

POEȚI ȘI CENACLURI

ioan vișan

Și, iată, te văd înflorind sub bolta unui braț încordat,

Ești toată numai strălucire.

Zbor de pasăre „Braque”

De su-ar plăti așteptarea în ani
De s-ar roti pe loc timpul
Să-mi umele tăcerea

Aș zbura spre tine

Cu oripi de pasăre „Braque”

Și te-aș însoți încă un secol pe Terra.

M-aș ridica din neant

Și rug din lumina ta mi-aș aprinde

Apoi la dans cu vintul

Să fim, de vrei, zbor solitar

în tăcere de pasăre „Braque”.

La revedere

La revedere,
Mă-am pierdut încrederea în nori...
Mocli s-au oșit
Nu mai nasc picături de rouă
Cimpul a renunțat la spectacolul său de culori

In curind peste ochii mei o să plouă.
Dar ai grijă cu ce armă
Vei ucide în mine gindul l...

Lebăda albă

Tu, patrie, ca o lebădă albă
Din ce constelație te-ai desprins?
Abia am aprins focul în mine
Ca tu să strălucești în singele meu

A IV-A EDIȚIE A COLOCVIILOR DE ARTĂ PLASTICĂ ALE BOTOȘANILOR

● La Botoșani, în prezența unui public numeros, în organizarea Comitetului Județean de Cultură și Educație Socialistă și a Uniunii Artiștilor Plastici s-a deschis a IV-a ediție a manifestării complexe: „Colocviile de artă plastică ale Botoșanilor”.

Cu acest prilej a avut loc simpozionul „Luchian — o permanență a spiritualității românești”, la care au vorbit criticii de artă Marina Preutu și Valentin Ciucă și pictorii: Vasile Grigore, Marius Cilleveci, Ion Sălișteanu, Petre Achente, Ion Derida.

A fost vernisată expoziția: „Luchian — omagiul pictorilor și sculptorilor români”, realizată din donații ale unor artiști plastici de frunte din țara noastră. Expoziția cuprinde 105 lucrări de pictură, grafică, sculptură, aparținând unui număr de 102 artiști plastici români.

În continuare, a fost deschisă expoziția de acuarelă: „Eminesciana”, a lui Ion Murariu.

În afara celor menționați, la manifestările de la Botoșani au luat parte: Gheorghe Hlescu-Călinescu, Marieta Vultureanu, Ion Grigore, Lelia Pop, Ionuț Achente, Lia Doina, Spiru Vergulescu, Petru Petrescu.

„Colocviile de artă plastică ale Botoșanilor” vor dura 4 luni și vor cuprinde deschiderea a 4 expoziții colective, 13 — personale, 4 tabere de creație, numeroase alte dezbateri, simpozioane, prelegeri, ca și fac din Botoșani un renumit centru al artelor plastice.

La statuia poetului

Urmare din pag. 1

Approape totuși acestuia au fost creatorii unei opere mari sau cel puțin autentice.

La 99 de ani de la moartea poetului național, ediția de opere Eminescu este pe cale să rapete o înfățișare deplină. Inițiativa continuării ei n-a fost nici a Academiei, nici a institutelor de cercetare specializate, ci a unui scriitor care peste mizeria instituțiilor a privit în viitor. Desi nu va fi prezent la comemorarea tristei morți a poetului, Al. Oprea poate depune postum, pe mormintul acestuia, al nouălea volum de Opere Eminescu cu care s-a deschis drumul celorlalte.

Intre om și opera lui există o strânsă legătură. Ei nu pot fi disociați cu ușurință cu care arunci coaja nucii pentru a obține miezul. Cine leagăna iluzia că opera viitoare îi îngăduie orice conduită se înșală. Fără ardență, devota-

ment, fără sacrificiu, o operă mare nu există. Poate fiinta desigur lucrarea comercială, dar nu la ea ne referim aici.

S-a putut citi odată în presă amuzanta urare prin care unii autori de S.F. i se propunea să trăiască în lumea cărților sale. Altfel zis, cititorii se întreba dacă scriitorii s-a gândi la o clipă cum s-ar simți, chiar ei însuși, în aberanta lume crotită. Altfel zis, citind unul din multele romane închinete așa-zisului „obședant decențu”, se întreba cum s-ar fi purtat autorii cărților în numitul decențu, mai ales că unii îl și trăiseră din plin. Mai mult decât alit, curiozitatea privea felul lor de a se purta mai tirziu în instituțiile pe care unii din ei au ajuns să le conducă. Este comportarea lor în ele pe măsura romanelor lor? Nu ne propunem să facem aici acest examen, dar adăugăm ca el nu trebuie lăsat cu totul pe seama istoriei literare care vine.

Un exemplu de conduită scăpată de prejudecerea subordonării morale ni l-a povestit un activist politic, Sarcinile l-au dus în preajma locurilor de naștere ale lui Eminescu. Scena povestită s-a petrecut aievea. Nimerit în fața statuii marelui poet și simțindu-se reprezentant un vizitator frunțos a zis: „Vom pune în fiecare an o sută de flori la statuia poetului”. Vizitatorul avea o îndelungă cară semăna cu a poetului și-i plăceau vorbele mari. Spre deosebire de acesta, stia mai puțin despre pretul cuvintelor. A mai trecut un an și, văzându-se că florile întirzile, un telefon s-a dat la biroul făgăduitorului: — Am ceva treburi pe la Covasna! A spus acesta pregătit probabil să vorbească și acolo în fața unui monument. Desigur nu al lui Eminescu. Cele o sută de flori n-au mai fost depuse. Vorbise la statuia poetului încă unul din seria celor pe care-i carbonizase poetul în articolele din Timpul. Ceea ce nu erta Eminescu era tocmai antiteza dintre cuvânt și faptă.

La statuia poetului au venit numărate alte buchete de flori, aduse de oameni care nu se simțeau delegați să țină discursuri și nici nu le-au ținut.

A APĂRUT

Almanahul

„Luceafărul” 1988

● Pași către Marea Unire ● Eminescu și prietenii lui ● România, pămint al speranței. ● Hăituirea și hăcurea Iugoslaviei ● Karate — arta novilenței ● Din nou în căutarea Atlanțidei ● O maladie a secolului ● Spionajul economic ● S.F. ● E.M. ● Gioran despre Mircea Eliade ● Hemingway — ca un taur în arenă ● Urme de pași pe stinți ● Blesumul faronilor ● Microbil sau radioactivitatea? ● Sida în eusea cu lei ● Mirajul Hollywoodului ● Marilyn Monroe: Un mit clasa? ● Acești băieți minunați și picioarele lor trudoare. ● Cuvinte încruciate ● Sfinx ● Georges Simenon: „O împlinare cu Maigret”.

CUMPĂNA Cu degete-nserate

Din pădurea aceea începe noaptea: citi e ziua de mare, și toți pomii extrag beza din pământ iar seara, prin virturi de crengi, îi dau drumul în lume.

Și ochii mei și ochii lor vor noapte — cu degete-nserate, femela împline înseratul.

Mai mult de vei vedea la alții să nu te răzvrătești, — sint cei ce duc în gene greul morții.

George Alboiu

Luis Buñuel

ULTIMUL MEU SUSPIN

osament. Interpretul nu știa absolut nimic despre ceea ce trebuia să facă. Eu îi spun lui Batcheff, de exemplu: — Privește pe fereastră ca și cum l-ai asculta pe Wagner. Chiar și mai patetic. Însă el nu știa ce anume privește. Teoric, eu aveam deja ceva cunoștințe, o autoritate suficientă și mă înțelegeam perfect cu Duvarger, operatorul.

Dali nu ședea decât cu trei sau patru zile înainte de terminarea filmatului. În studio, el se însărcina să arunce smoaală în ochii capetelor de mgar împaiate. Intr-una din scene, avea rolul de frate marist (religioși din congregația proților Mariei; n. tr.) pe care Batcheff îl lărase pe jos cu mare greutate. Însă scena aceasta până la urmă nu a fost filmată (nu țin minte din ce cauză). Apoi, este văzut o clipă, din departe, alergând alături de Jeanne, logodnica mea, după căzătura mortală a protagonistei. Ultima zi a filmării, în Le Havre, Dali se afla alături de noi.

Odată filmul și montajul terminat, ce puteam face cu el? Intr-o zi, la «Dome», Theriade, de la Cahiers d'art, care auzise vorbindu-se de Un chien andalou (eu aveam o oarecare rezervă față de prietenii mei din Montparnasse), m-a prezentat lui Man Ray. Acesta terminase cu puțin în urmă, la Hyeres, în cazul Noailles, filmatul unei pelicule intitulată Le Mystère du chateau de De (documentar despre conacul Noailles și a invitațiilor acestuia), și era în căutarea unei completări a program.

Man Ray mi-a dat o întilnire copleșitoare și mai tirziu la barul «La Coupole» (ce fusese inaugurat un an sau doi în urmă) și m-a prezentat lui Louis Aragon. Eu știam că ambii aparțineau grupului suprealist. Aragon, mai în vîrstă ca mine cu trei ani, era înzestrat cu grația și toate bunele maniere franțuzești. Am stat puțin de vorbă și apoi eu i-am spus că, în unele aspecte, filmul meu putea fi considerat suprealist, sau cel puțin așa mi se părea mie.

A doua zi, la «Studio des Ursulines», Man Ray și Aragon au văzut filmul. La ieșire mi-au

spus, foarte convinși, să mă grăbesc să dau viață filmului și să organizez o prezentare a lui.

Suprealismul a fost, în primul rînd, un fel de chemare ce a fost auzită pe ici-colo, în Statele Unite, în Germania, în Spania sau în Iugoslavia, de anumite persoane care instinctiv întrebuntau deja o formă de exprimare irațională, chiar mai înainte ca ei să se fi cunoscut unii pe alții. Poeziile pe care eu le publicasem în Spania, înainte de a auzi vorbindu-se de suprealism, reprezentă o dovadă a acestor chemări care ne îndreptă pașii, tuturor, spre Paris. La fel, Dali și cu mine, cînd lucram la scenariul lui Un chien andalou, practicam un fel de scriitură automată, eram suprealiști fără etichetă.

Există ceva în aer, așa cum se întîmplă întodeauna. Trebuie să adaug însă că, în ceea ce mă privește, întilnirea mea cu grupul a fost esențială și decisivă pentru tot restul vieții mele.

Această întilnire a avut loc la cafeneaua «Cyrano» din Place Blanche, unde grupul își ținea zilnic ședințele. Am fost prezent în întregul grup, format din Max Ernst, André Breton, Paul Eluard, Tristan Tzara, René Char, Pierre Unik, Tanguy, Jean Arp, Maxime Alexandre, Magritte, în afară de Benjamin Peret, care pe atunci se afla în Brazilia. Cu toții mi-au strîns mina, mi-au oferit un pahar cu vin și mi-au promis că nu vor lipsi de la prezentarea filmului, despre care Aragon și Man Ray le vorbiseră cu mari elogii.

Acea primă proiectie publică a lui Un chien andalou a fost organizată cu invitații cu plată la «Ursulines», și a reunit toată elita Parisului, adică aristocrații, scriitorii și pictorii celebri (Picasso, Le Corbusier, Cocteau, Christian Bérard, muzicianul Georges Auric) și, se înțelege, întregul grup suprealist.

Eu, foarte nervos, cum este de presupus, luaseam loc în spatele ecranului, unde exista un gramofon și, în tot timpul proiectiei, tangourile argentinene alternau cu Tristram și Isolde. Buzunarele mi le umplusem cu pietre, pentru a le azvîrli asupra publicului, dacă filmul ar fi fost un eșec. Cîva zile în urmă, suprealistul hui-duiseră La coquette et le dergyman, pelicula a lui Germaine Dulac (pe un scenariu de Antonin Artaud), care mie, cu toate acestea, mi-a plăcut. Eu, cu filmul meu, mă așteptam la mai rău.

N-am avut nevoie de pietre. Cînd filmul luse se sfîrșit, am auzit, din spatele ecranului unde mă aflasem, aplauze puternice și, în mod discret, mi-am scos pietrele din buzunar și le-am lăsat pe jos.

Intrarea mea în grupul suprealist s-a produs în mod simplu și firesc. Am fost admis la reuniunile ce se țineau zilnic la «Cyrano» și, unscori, acasă la Breton, în rue Fontaine, 42. «Cyrano» era o autentică cafenea Pigalle, populară, cu prostitute și golani. Soseam acolo, în general, între orele cinci și șase după-amiază. Băuturile constau din «Pernod», manșă, curaçao și un bere (cu o picătură de granadină). Această ultimă era băutura preferată a pictorului Tanguy. El bea un pahar și apoi alit. La al treilea, era obligat să-și astupe nările cu două degete.

Aci lucrurile decurgeau la fel ca în un club spaniol. Se citea, se discuta cutare sau cutare articol în vorba despre revistă, despre o măturărie ce trebuia făcută, despre o scrisoare ce trebuia scrisă, despre o manifestatie ce trebuia făcută. Fiecare își expunea ideea sa și își dădea părerea. Cînd discusia se referea la o temă concretă și cu caracter mai confidențial, reușea aven loc în cabinetul lui Breton, ce se afla în apropiere.

Cînd soseam eu, întodeauna printre ultimii, nu dădeam mina decît cu cei ce se aflau în apropiere de scaunul meu și mă limitam să-l salut pe André Breton printr-un gest cu brațul, dacă el se afla departe de mine. Intr-o zi el a intrat pe a un alt mbrm și grupului: «Oare Buñuel era ceva împotriva mea?» I s-a răspuns că eu dau mina cu toată lumea și în orice moment (obicei pe care mai tirziu l-am interzis pe platoul de filmare pentru pelicula Aceasta se numește aurora).

La fel ca toți membrii grupului, mă simteam atras de o oarecare idee a revoluției. Suprealistii, care nu se considerau teroristi, activiști înarmați, luptau împotriva unei societăți pe care o detestau utilizînd drept armă principială scandalul. Împotriva inegalităților sociale și a exploatării omului de către om, a influențelor abrutizante a religiei, a militarismului grosolan și materialist, el a văzut în scandal, timp îndelungat, revelatorul puternic, capabil să facă să apară resorturile secrete și odioase ale sistemului ce trebuia doborît. Unii nu au întirzit să se îndepărteze de la linia aceasta de acțiune, pentru a trece la politica propriu-zisă, și, mai ales, la singura mișcare ce atunci ni se

părea demnă de a fi denumită revoluționară: mișcarea comunistă. Lucrul acesta dădea loc la discuții, la scrierți și la nesfîrșite neînțelegeri. Cu toate acestea, adevăratul obiectiv al suprealismului nu era acela de a crea o mișcare literară sau plastică, nici măcar una nouă filozofică, ci cel de a face să explodeze societatea, să schimbe viața.

Majoritatea din acești revoluționari — la fel ca și domnișorii pe care eu îi frecventam la Madrid — erau de familie bună. În plus, se mai adăuga la mine un oarecare instinct negativ, distrugător, pe care întodeauna l-am simțit cu mai mare forță decît orice altă tendință creatoare. De exemplu, întodeauna mi s-a părut mai atrăgătoare ideea de a doa foc unui muzeu decît de a deschide un centru cultural sau de a înființa un spital.

Însă, ceea ce mă fascina mai mult în discuțiile noastre de la «Cyrano» era forța aspectului moral. Pentru prima dată în viața mea, mă întineam cu o morală corectă și stricată, fără nici o gresală. De bună seamă, acea morală suprealistă, agresivă și clarvăzătoare, obișnuia să fie contrară moralei curente, care ni se părea abominabilă, și ci noi respingeam în bloc valorile convenționale. Morala noastră se sprijinea pe alte criterii și anume: exalta pastune, mistificarea, insulta, rîsul batjocoritor, atracția prăpăstilor. Însă, în cadrul acestui spațiu nou, ale cărui reflexe se lărgeau în fiecare zi mai mult, toate gesturile noastre, reflexile și gîndurile noastre ni se păreau justificate, fără nici o umbră de îndoială. Totul se menținea în picioare. Morala noastră era mai exigentă și periculoasă, însă și mai fermă, mai coerentă și mai densă decît cealaltă.

Voi adăuga — Dali mi-a atras atenția — că suprealistii erau înrubați frumosi și semeți. Frumusețea luminosă și leonină a lui André Breton, ce te izbea imediat. Frumusețea mai subțilă cea a lui Aragon. Eduard Crevel și însuși Dali, și Max Ernst cu surprinzătoare lui față de pasăre cu ochi limpezi, și Pierre Unik și toți ceilalți formau un grup înfocat, vesel, deșertat.

După premiera triumfală a lui Un chien andalou, Maucclair de la Studio 28, a cumpărat filmul. La început mi-a dat o mie de franci. Apoi, avînd în vedere că filmul avea succes (și-a menținut opt luni pe afiș), mi-a mai dat încă o mie de franci, și alte mii. În total, șapte sau opt mii de franci, dacă nu mă înșel. Au existat patruzeci sau cincizeci de denunțuri la comisariatul de poliție, făcute de persoane care afirmau: «Trebuie interzis acest film obscen și crud». Începu o nesfîrșită serie de insulte și amenințări care m-au urmărit până la bătrînețe.

Au avut loc inclusiv două avorturi în timpul proiectiei. Filmul însă nu a fost interzis. Eu acceptasem o propunere a lui Aurioi și a lui Jacques Brunius pentru a publica scenariul în Revue du Cinéma editată de «Gallimard». A fost o hotărîre bună.

In românește de Esdra Alhasid

POEME CELEBRE DIN LIRICA UNIVERSALĂ

IN ROMANEȘTE DE ȘTEFAN AUG. DOINAȘ

JOHANN WOLFGANG GOETHE

(1749 - 1832)

(Natura și arta)

Natura și-arta, ele par contrare, Dar, cind nici nu te-astepti, sunt iar unite;

Doar truda sinceră are valoare! Și-abia cind arta-n ore cumpănite Prin spirit și prin corp ni se promite,

La fel se-nțiplă cu-orice plăzmuire: În van un spirit fără friu rînește Spre-o perfecțiunii naltă puritate.

Vrei ce-i măreț? Adună-ți vasta fire; Magistru-abia-n constrîngerii se vedește Și legea doar ne-oferă libertate.

FRIEDRICH HÖLDERLIN (1770-1843)

Către Parco

Numai o vară mai acordăți-mi, Amarnicilor! Și o toamnă ca să mi se pîrguie cîntul,

Indestulată, să-mi poată muri.

Sufletul, care-n viață zeiescul său drept nu și l-a Căpăt, nici jos nu-și află adîhna în Orcus.

Bine-ai venit, deci, liniște din lumea duhurilor! Mulțumit voi fi, chiar dacă-al corzilor sunet Nu mă-nsoțește-n adînc; căci o dată-am trăit

Ca zeii, și mai mult nu rîvnesc.

NOVALIS (1772 - 1801)

Cind semnul cifrei și-al figurii

Cind semnul cifrei și-al figurii Nu mai e cheie-a creaturii,

Cind cîntăreții, sau iubiții, Vor și mai mult ca erudiții,

Cind noapți și sori nuntii-vor iară Dulci clarități de-odinoară,

Atunci ajunge un secret Cuvînt Ca-ntr-oaia ființă s-o răstoarne-n vînt.

JOSEPH EICHENDORFF (1788 - 1857)

Bagheta magică

Doarme-un lied în lucrurile blînde, Care-adînc visează ne-ncetat;

JOHN KEATS (1795 - 1821)

Odă la o urnă grecească

Mireasă-a Calmului captivă-n el, Tăcerii și-unui mîlcum Timp fiime,

E dulce cîntul auzit, mai dulce-l Cel ne-aurit; deci, gingaș nai, răsună;

FLORIE JUNGLEI (1894 - 1962)

Scumpa mea bătrînă etcetera mîtușa lucia în timpul ultimului

Eu nu poate pieri, dar tu te plîngi, O vrei pe veci, și ea o stea va fi!

Și fericit naist, ce-n arii noi Meru, neobosit, se înconjoară;

Deasupra-a tot ce-n om e pătîmire, Ce lasă pieptu-ndurerat și greu,

De ce-ai murit, nu se va-napoa.

O, formă atică! Gest fermecat! Flăcăi și fete-n marmoree gînte,

De mic orăș, cu străzi fără mișcare O, mic orăș, cu străzi fără mișcare

O, mic orăș, cu străzi fără mișcare De ce-ai murit, nu se va-napoa.

O, formă atică! Gest fermecat! Flăcăi și fete-n marmoree gînte,

De mic orăș, cu străzi fără mișcare O, mic orăș, cu străzi fără mișcare

O, mic orăș, cu străzi fără mișcare De ce-ai murit, nu se va-napoa.

O, mic orăș, cu străzi fără mișcare De ce-ai murit, nu se va-napoa.

O, mic orăș, cu străzi fără mișcare De ce-ai murit, nu se va-napoa.

O, mic orăș, cu străzi fără mișcare De ce-ai murit, nu se va-napoa.

O, mic orăș, cu străzi fără mișcare De ce-ai murit, nu se va-napoa.

O, mic orăș, cu străzi fără mișcare De ce-ai murit, nu se va-napoa.

O, mic orăș, cu străzi fără mișcare De ce-ai murit, nu se va-napoa.

O, mic orăș, cu străzi fără mișcare De ce-ai murit, nu se va-napoa.

O, mic orăș, cu străzi fără mișcare De ce-ai murit, nu se va-napoa.

O, mic orăș, cu străzi fără mișcare De ce-ai murit, nu se va-napoa.

O, mic orăș, cu străzi fără mișcare De ce-ai murit, nu se va-napoa.

O, mic orăș, cu străzi fără mișcare De ce-ai murit, nu se va-napoa.

O, mic orăș, cu străzi fără mișcare De ce-ai murit, nu se va-napoa.

O, mic orăș, cu străzi fără mișcare De ce-ai murit, nu se va-napoa.

O, mic orăș, cu străzi fără mișcare De ce-ai murit, nu se va-napoa.

O, mic orăș, cu străzi fără mișcare De ce-ai murit, nu se va-napoa.

O, mic orăș, cu străzi fără mișcare De ce-ai murit, nu se va-napoa.

O, mic orăș, cu străzi fără mișcare De ce-ai murit, nu se va-napoa.

O, mic orăș, cu străzi fără mișcare De ce-ai murit, nu se va-napoa.

O, mic orăș, cu străzi fără mișcare De ce-ai murit, nu se va-napoa.

O, mic orăș, cu străzi fără mișcare De ce-ai murit, nu se va-napoa.

O, mic orăș, cu străzi fără mișcare De ce-ai murit, nu se va-napoa.

O, mic orăș, cu străzi fără mișcare De ce-ai murit, nu se va-napoa.

O, mic orăș, cu străzi fără mișcare De ce-ai murit, nu se va-napoa.

O, mic orăș, cu străzi fără mișcare De ce-ai murit, nu se va-napoa.

O, mic orăș, cu străzi fără mișcare De ce-ai murit, nu se va-napoa.

O, mic orăș, cu străzi fără mișcare De ce-ai murit, nu se va-napoa.

război știa și pe deasupra mai și spunea alt de bine de ce se bătea toată

lumea, sora mea izabella tricotate sute

(și) de josete pentru-a nu mai vorbi de cămăși sculfițe antipureci

etcetera mînuși cu-um degat etcetera mama spera să

voi muri etcetera ca un erou se-nteflege tatăl meu

însumi etcetera erom calcați fără o vorbă în mocirla adîndă și cetera

(visînd și cetera, la surisurile Tale la ochi genunchi și la al tău Etcetera)

EZRA POUND (1855 - 1972)

Doria

Fii în mine ca eternele toane ale vîntului aspru, și nu Cum sunt lucrurile înecătoare -

bucurie a florilor. Posedă-mă-n singurătatea aspră

și-a apelor ca de cenușă. Lasă zeii să vorbească-ncet despre noi

în zilele ce vor veni, Umbroasele flori din Orcus

Să-și aducă amînta de tine.

JORGE LUIS BORGES (1899 - 1987)

Poemul darurilor

A Domnului pricepere probată, Prin lacrimi sau reproș nîcînd nu fie

De El, ceteala cărților, făcută Regat a fost, acestor ochi în bezne,

A zoriilor care-i stîrnesc. Zadarnic Ziua le-oferă cărțile înfipte

Un rege (zice-un basm grecesc) de seta Si foame a murit între izvoare

Orientul, Occidentalul, mari adose, Enciclopedii, dinastii și ere,

Incet, incet, prin umbră-mi tai potecă, Prin vid, cu-acest baston vai! Indecisul,

Ceva, desigur, care nu se cheamă Hazard, conduce totul; căci naînte

Umblînd așa, prin galerii deose, O spîmînt sfîntă-ncepe-n piept să-mi bată,

Care din amîndoi a scris poemul Cu-un dublu eu și-un singur intoneric?

Groussac sau Borges, tu privește zarea Acestei scumpe lumi ce pieră, vană,

Intre-o paloare vagă, cîrienană, Aidoma cu visul și uitarea.

GIOVANNI PASCOLI (1855 - 1912)

Iasomia nocturnă

Și se deschid mari flori nocturne, cînd la cei drăgii mi-e mîntea bează.

Tac toate zgometele-o clipă; o casă doar murmură-alene.

Caliciurile largi exhală mîros de fragi crescînd pe-apropo.

Tîrziile albine mai susură, dar fagurii stau sub zăbrele.

Și cit durează noaptea clară mireasma-n aer se prelinge.

E zi: petalele discrete se-ncîhd; însă mocnește-n rouă

E. E. CUMMINGS (1894 - 1962)

Scumpa mea bătrînă etcetera mîtușa lucia în timpul ultimului

Scumpa mea bătrînă etcetera mîtușa lucia în timpul ultimului

Scumpa mea bătrînă etcetera mîtușa lucia în timpul ultimului

Scumpa mea bătrînă etcetera mîtușa lucia în timpul ultimului

Scumpa mea bătrînă etcetera mîtușa lucia în timpul ultimului

Scumpa mea bătrînă etcetera mîtușa lucia în timpul ultimului

Scumpa mea bătrînă etcetera mîtușa lucia în timpul ultimului

Scumpa mea bătrînă etcetera mîtușa lucia în timpul ultimului

Scumpa mea bătrînă etcetera mîtușa lucia în timpul ultimului

Scumpa mea bătrînă etcetera mîtușa lucia în timpul ultimului

Scumpa mea bătrînă etcetera mîtușa lucia în timpul ultimului

Scumpa mea bătrînă etcetera mîtușa lucia în timpul ultimului

Scumpa mea bătrînă etcetera mîtușa lucia în timpul ultimului

Scumpa mea bătrînă etcetera mîtușa lucia în timpul ultimului

Scumpa mea bătrînă etcetera mîtușa lucia în timpul ultimului

Scumpa mea bătrînă etcetera mîtușa lucia în timpul ultimului

Tinărul poet

Cel mai tînăr dintre poeții cuprinși între copertile volumului Constelația Lirei - saizeci și cinci de poeți din R.S.S. Moldovenească - la nici trei-

Ne-a înmînat un plic cu poezii: erau vreo douăzeci și cinci de poeme, unele scrise cu mîna într-o scriitură de caligrafie medievală

La hotel, în noaptea cu zăpezi de un metru și ninsori neîntrepruzite, descopeream un nou preț:

La hotel, în noaptea cu zăpezi de un metru și ninsori neîntrepruzite, descopeream un nou preț:

La hotel, în noaptea cu zăpezi de un metru și ninsori neîntrepruzite, descopeream un nou preț:

unui Scriitorilor, înaintea ochilor de-a spune vorbe mari cum că poezia este fire în asemenea împrejurări

Erăm în țara lui Pușkin și a lui Tolstoi și am fost condus de tînărul secretar al comitetului de istorie locală și

Atunci descopeream vatra catedralei perimetrul Kremlinului, locul războiului civil voievod și învîțat.

La Chișinău, în acest an, vedeam deznădărnici înfundați pe pielea lui Valeriu Matei, Spătarul Milescu se prezintă cu oase

toate biletele vindute mai multe spre rînd.

Cîntecul luminii nevrăzute. Și încercă-adîncurile-n mine Ce mi-i drag și sfînt în lumea asta

Din lumina cîntecului vine. Ioan Alexandru

Valeriu Matei

R. S. S. MOLDOVENEASCA

De țară

Ai grijă, țară, de propria ta țară. Cînd cade-al tău stîndard din înălțimi în vid.

Ai grijă de copii. Ei sint mai mari ca timpul sorit acum - de zbucium și neacaz.

la seama de călăi ce fără-a ști împușcă în propriul lor suflet și nu mai știu că nu-s

la seama de nîteric cînd candelă'mpresoraă, de nepăsarea crudă ce-n toate-și cată loc,

De cel ce și sub ștreanguri credință sfîntă-ți poartă,

de cel pe care-l frînge satanicul fior, ai grijă, dulce țară, de propria ta soartă,

Lancea

Intre inima mea și inima ta e o lance care nîcînd nu doarme.

În cuvinte - da, în fapte - ba! Ea-i făcută să-omorie nu să nască.

În stînga și-n dreapta lovește cumplit punîndu-și pe chip masca dreptății

mele meciuri ale Stelei (Cupa campionilor europeni) și Cupa cupelor (Steaua). Neică Pa-

scrierilor, înaintea ochilor de-a spune vorbe mari cum că poezia este fire în asemenea împrejurări

Erăm în țara lui Pușkin și a lui Tolstoi și am fost condus de tînărul secretar al comitetului de istorie locală și

Atunci descopeream vatra catedralei perimetrul Kremlinului, locul războiului civil voievod și învîțat.

La Chișinău, în acest an, vedeam deznădărnici înfundați pe pielea lui Valeriu Matei, Spătarul Milescu se prezintă cu oase

toate biletele vindute mai multe spre rînd.

Cîntecul luminii nevrăzute. Și încercă-adîncurile-n mine Ce mi-i drag și sfînt în lumea asta

Din lumina cîntecului vine. Ioan Alexandru

SPORT CORESPONDENȚĂ

Călduri tropicale, pîrjol, Fata Morgana dansînd pe străzi toată ziua și toată noaptea, fîntîni pustii de arșiță, dar

Al. Bucur (Tg. Mureș) cunoaște că sint rudă cu Cornel Dinu și mă roagă să intervin pe lingă

Al. Bucur (Tg. Mureș) cunoaște că sint rudă cu Cornel Dinu și mă roagă să intervin pe lingă

Al. Bucur (Tg. Mureș) cunoaște că sint rudă cu Cornel Dinu și mă roagă să intervin pe lingă

Al. Bucur (Tg. Mureș) cunoaște că sint rudă cu Cornel Dinu și mă roagă să intervin pe lingă

Al. Bucur (Tg. Mureș) cunoaște că sint rudă cu Cornel Dinu și mă roagă să intervin pe lingă

Al. Bucur (Tg. Mureș) cunoaște că sint rudă cu Cornel Dinu și mă roagă să intervin pe lingă

Al. Bucur (Tg. Mureș) cunoaște că sint rudă cu Cornel Dinu și mă roagă să intervin pe lingă

Al. Bucur (Tg. Mureș) cunoaște că sint rudă cu Cornel Dinu și mă roagă să intervin pe lingă

Al. Bucur (Tg. Mureș) cunoaște că sint rudă cu Cornel Dinu și mă roagă să intervin pe lingă

Al. Bucur (Tg. Mureș) cunoaște că sint rudă cu Cornel Dinu și mă roagă să intervin pe lingă

Al. Bucur (Tg. Mureș) cunoaște că sint rudă cu Cornel Dinu și mă roagă să intervin pe lingă

Al. Bucur (Tg. Mureș) cunoaște că sint rudă cu Cornel Dinu și mă roagă să intervin pe lingă

Al. Bucur (Tg. Mureș) cunoaște că sint rudă cu Cornel Dinu și mă roagă să intervin pe lingă

Al. Bucur (Tg. Mureș) cunoaște că sint rudă cu Cornel Dinu și mă roagă să intervin pe lingă

Al. Bucur (Tg. Mureș) cunoaște că sint rudă cu Cornel Dinu și mă roagă să intervin pe lingă

Al. Bucur (Tg. Mureș) cunoaște că sint rudă cu Cornel Dinu și mă roagă să intervin pe lingă

Domeniu

Călare pe-un zoro imens lunecăm de o parte și de alta și nu mai atingem

Prin gîlul inimii lui trec stele fardate declanșînd o muzică nouă...

Aruncă-ne, cal năvălaș. Zboară-ne!

Doar în cădere ne mai mișcăm. Dar curba lui se făcea tot mai lîină

De domeniu enorm stăpînim! Mai sus de stele, Mai sus de noi înșine,

Căci, Doamne, stăm singuri în sa și ne bate vîntul.

Rugă de vecernie

iubesc locul ocupat de umbra trecerii tale și dinspre-un alt tîrim ascult o adiere

Strig chipul tău, îl chem și imi răspunde ecoul tău în aste lucruri

Și din cauza atîtor mi și mi de rînduri scrise, uncori, imi iau și eu cîmpii, ca orice om care se

Și din cauza atîtor mi și mi de rînduri scrise, uncori, imi iau și eu cîmpii, ca orice om care se

Și din cauza atîtor mi și mi de rînduri scrise, uncori, imi iau și eu cîmpii, ca orice om care se

Și din cauza atîtor mi și mi de rînduri scrise, uncori, imi iau și eu cîmpii, ca orice om care se

Și din cauza atîtor mi și mi de rînduri scrise, uncori, imi iau și eu cîmpii, ca orice om care se

Și din cauza atîtor mi și mi de rînduri scrise, uncori, imi iau și eu cîmpii, ca orice om care se

Și din cauza atîtor mi și mi de rînduri scrise, uncori, imi iau și eu cîmpii, ca orice om care se

Și din cauza atîtor mi și mi de rînduri scrise, uncori, imi iau și eu cîmpii, ca orice om care se

Și din cauza atîtor mi și mi de rînduri scrise, uncori, imi iau și eu cîmpii, ca orice om care se

Și din cauza atîtor mi și mi de rînduri scrise, uncori, imi iau și eu cîmpii, ca orice om care se

Și din cauza atîtor mi și mi de rînduri scrise, uncori, imi iau și eu cîmpii, ca orice om care se

Și din cauza atîtor mi și mi de rînduri scrise, uncori, imi iau și eu cîmpii, ca orice om care se

Și din cauza atîtor mi și mi de rînduri scrise, uncori, imi iau și eu cîmpii, ca orice om care se

Și din cauza atîtor mi și mi de rînduri scrise, uncori, imi iau și eu cîmpii, ca orice om care se

Și din cauza atîtor mi și mi de rînduri scrise, uncori, imi iau și eu cîmpii, ca orice om care se

Și din cauza atîtor mi și mi de rînduri scrise, uncori, imi iau și eu cîmpii, ca orice om care se

Și din cauza atîtor mi și mi de rînduri scrise, uncori, imi iau și eu cîmpii, ca orice om care se

Și din cauza atîtor mi și mi de rînduri scrise, uncori, imi iau și eu cîmpii, ca orice om care se

Și din cauza atîtor mi și mi de rînduri scrise, uncori, imi iau și eu cîmpii, ca orice om care se

Și din cauza atîtor mi și mi de rînduri scrise, uncori, imi iau și eu cîmpii, ca orice om care se

Și din cauza atîtor mi și mi de rînduri scrise, uncori, imi iau și eu cîmpii, ca orice om care se

Și din cauza atîtor mi și mi de rînduri scrise, uncori, imi iau și eu cîmpii, ca orice om care se

Și din cauza atîtor mi și mi de rînduri scrise, uncori, imi iau și eu cîmpii, ca orice om care se

Și din cauza atîtor mi și mi de rînduri scrise, uncori, imi iau și eu cîmpii, ca orice om care se

Luceafărul

Revistă editată de UNIUNEA SCRITORILOR din REPUBLICA SOCIALISTA ROMANIA

Redactor șef: Nicolae Dan Frunțelată Mihai Ungheanu (redactor șef adjunct), A. I. Zăinescu (secretar responsabil de redacție)

REDACȚIA: București, Pia